

rek

a párt külügyi hivat... lengyel-német közvetl... öségével kapcsolath... mutat rá arra, hog... belátták, hogy Néme... germanizálni a le... appenugy elvárja Lengyelországi német le... sítésének mellőzését... erősnek alkalmazás... oz kell juttatni, ellen... opa keletén a hangula... vópontra, Alfred Rose... reményét, hogy a köz... eredményhez fog vezet

egyetemi tanár... vár új polgár... stere

st, november 17. (Az... gyminiszteriumban... tán ma állították ös... ri intermárás bizott... primár és munkatár... a kolozsvári városhá... ar lista nagy meglep... yben polgármesterré... kontemplált Candrea... banem dr. D. Dre... t, a kolozsvári egye... s irodalom professzo... s professzor kineve... és, de kétségtelen... kulturájú és európai... kerül a városháza élé... ek dr. Nistor Virgil... ynényeszi főügyész... olozsvárnak minden... on ismeri és a libe... tradíciói vannak... ság többi tagjai dr... dr. Constantin Stan... tanár, Chircioas, az... Botez Ionel ezredes... Nemzeti Színház nép... p Petre kereskedő... ny egyetlen kisebb... ált méltónak arra... rézt alkotó kisebbségi... álja. Amikor a kor... felé a legteljesebb... igen furesán hat... m a magyar párt, a... régi tapasztalatok... politikusait, nem je

ra itették... ai Világ szer... ájus tizediki... edés miatt

ember 17. (Az Uj... en Kolozsvár közön... n élnek azok az iz... akkori Mai Világ... szerencsétlen el... szvenednie. A Mai... számában bejelen... lebbi megjelenési... ülési ünnepe: egy... zóval cserélte fel... és durva érteimet... akok hangos tünte... lap ellen, az egyik... végzetes tévedést... letartóztatta. A... szándékos eljá... szüntetni megjele... ban tovább folyt a... Erdélyi Kálmán

Erdélyi védő né... zmal védekezett... omdások hibájá... omdalosság nem ér... nem tette magáé... és mellözve a tar... amint a tulajdon... gátását, a sajtó... zgyalazás bün... Erdélyi Kálmánt, ... rtonbüntetésre és... sre ítélte. Erdélyi... lentett be az ité-

és Lapkiadó Int... r. Strada Baros... 18. Telefon: 9-77

Taxa postală... pakiite în num... No. 224.715-929

Szerkesztőség... és kiadóhiva... tal: Cluj-Ko... lozsvár, Stra... da Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél... évre 580, egészévre 1200 lej. Kül... földre: Havonta 1, negyedévre 3, fél... évre 6, egészévre 19 dollár. Hír... detések díjzabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági... zsidóság egyetlen napilapja. Cik... keink utányomását csak a for... rás megjelölésével engedjük meg.

Bérmentelen... leveleket nem... fogadunk el. Készíratok... megőrzését és visszakiadását nem... vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton... Ernő. Felelős szerkesztő Jámber... Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát... saegi Ernő, Str. Matei Millo 18.

Vasárnap, 1933 november. 19.
5694. ÉV XVI. ÉVF.
KISZLEVÉ 1. 260 SZÁM.

Az örök bünbak

írta: Marton Ernő

Mi történt voltaképpen?
A király bizalma megrendült a Vaida kormányban, mire az uralkodó az alkotmányos szokásoknak megfelelően, a legnagyobb ellenzéki párt vezérért, Ducát bízta meg a kormányalakítással.
Egvenlőleg tragikus lehet ez a bukás Vaidára és közvetlen környezetére, akik azt hitték, hogy az uralkodó korlátlan bizalmát élvezik, de ha csak egy kicsit szélesítjük a kört: a nemzeti parasztpárt-ra nézve már nem is olyan tragikus ez a bukás, mert a párt jelentős része, a Manuval szimpatizáló csoport, nemcsak tükörműtől óhajtott, de nyíltan követelte a kormány távozását, amely szerinte csak a kamarilla okult erőinek segítségével tartotta magát hatalmon.
Megtörtént tehát az, amit az egész ellenzék, sőt a kormánypárt tekintélyes része hónapok óta egyre hangosabban követelt. Megbukott a sokat ósárolt Vaida kormány és az ország fölött a liberálisok vetkét át az uralmat, akik — még egyszer hangsúlyozzuk — a legnagyobb ellenzéki csoportot reprezentálták a parlamentben. A kormány időelőtti menesztésétől elteltintve, minden normálisan és az alkotmányosság szellemében zajlott le. Csodálkozni és megütközni való éppen az lett volna, ha másként alakulnak az események.
Mégis mit tapasztalunk?

Az országban az elégedetlenség és felháborodás moraja fut végig, az ellenzéki és tegnap még kormánypárti sajtóorgánomokban megkondultak a vészharangok, reng a föld a lábunk alatt, mintha megbomlott volna az élet szokott ritmusa és az általános felhőrdülés egyetlen szóban nyer megfogható kifejezést:
A zsidók!
A zsidók buktatták meg a Vaida-kormányt és a zsidók hozták uralomra Ducát.

Miért éppen a zsidók és miért nem — mint az anekdota mondja — a kerékpárosok?
A felelet egyszerű: mert Románia fölött Wiedner király és Duduia királylány uralkodnak.
Nemesak a Cuza-párt félhivatalosa, a Calendarul írja ezt, de — ha burkoltabban és enyhébb szavakkal is — az összes ellenzéki sajtóorgánomok kórusban harognak, hogy egy titkos zsidó maffia kezeli irányítják hálózatosok félhomályában és nagy üzletek perspektívájából Románia politikai életét. Megdöbbenő az az egyöntetűség, amellyel még a komoly ellenzéki lapok is a zsidókra igyekeznek hárítani a legutóbbi politikai változások okát.

Az örök zsidó tragédia újabb fejezete látszódik le szemünk láttára, amelynek passzív főszereplői sajnos mi vagyunk, a romániai zsidóság. Újra el kell játszannunk a bünbak kinos szerepét olyan bünbáért, amelyekhez természetesen semmi közünk nincsen.
Megalázó lenne még csak védekezni: is a vádak ellen. Mi közünk van nekünk Wiedner királyhoz és Duduia királylányhoz, akikről azt sem tudjuk, hogy kiesodák. Mi közünk van nekünk emberekhez, akik nek semmi kapcsolatuk nincsen a zsidósággal, akik talán már régóta nem is zsidók és akik legfeljebb csak szegények hoznak a zsidóságra.

Azt mondják, mi buktattuk meg a Vaida kormányt, mert támogatta az antiszemita mozgalmakat és mi hoztuk Ducát, mert megígérte, hogy letöri azokat. Ő be látna, ha csakugyan ilyen eredményesen tudnánk megvédelmezni a romániai zsidóság érdekeit. De milyen messze vagyunk ettől. És milyen tudatosan hamisítják meg a tényeket, akik ezt állítják.
Hiszen ma már köztudomású dolog, hogy a Vaida-kormánynak a kegyelemadófést Paul Boncournak Titulescuhoz intézett levele adta meg, amelyben a francia külügyminiszter a romániai Hitleriz-

mus terjedése fölötti aggodalmának adott kifejezést. Vajjon miértünk fáj a feje a francia politikuskak? Szó sines róla. Elenyésző kis pont vagyunk mi ama meg gondolások között, amelyek Paul Boncourt a levél megírására késztették. Nem mi fájunk Franciaországnak, de faj Hitler és a fegyverkező Németország, amely hűséges szövetségestársat talált a romániai hitlerizmusban. Fáj a német ipar terjeszkedése Romániában, amely a Vaida kormány különös és ártatlanul jöndulatát élvezte.

Franciaországban jobban tudják, hogy mit jelent a hitlerizmus, mint nálunk. Itt azt hiszik, hogy a hitlerizmus csak antiszemitizmust jelent és ezért hajlamosak arra, hogy menedéklevelet adjanak ennek a mozgalomnak. De Franciaországban tudják, hogy a hitlerizmusnak csak jelentéktelen mellékmondata az antiszemitizmus, míg a főmondat a revíziót tartalmazza, a versaillesi, sauntermani és trianoni békeszerződések szétvörését és egy újabb háború rémének felrajzolását Európá egére. Ez az aggodalom adta a tollat Paul Boncour kezébe. És eme aggodalom mellett minden bizonyos el-törpült az a gond, vajjon jól érzi-e magát a romániai zsidóság Vaida kormányzása alatt, vagy sem.

Sajnos, a politikai szenvedélyek lángjában, amelyeket a Duca-kormány kinevezése felgyújtott, elhalványodnak ezek a kézenfekvő igazságok és a gyűlölet rőt tüzeiben egyedül mi pörkölődünk, zsidók.
Nem természetünk a veszélyeket jobban tuozni, mint amilyenek a valóságban. Fejünk fölött azonban olyan vészes felhők gyűlnek össze, amelyek arra szorítanak, hogy kendőzés nélkül lássuk az eseményeket és nyíltan szembenézzünk sorsunknak. Ugyanakkor pedig figyelmeztető szót szeretnénk küldeni a román nép ama vezetői felé, akiknek tisztánlátását még nem homályosították el a politikai szenvedélyek. Sajnos, egyre kevesebben vannak már ilyenek.
A román publicisztika egyik kiváló reprezentánsa: Nae Ionescu egyetemi tanár, a Cuvântul főszerkesztője, egy cikket írt tegnap, amely mélyen jellemző arra az átalakulásra, amely az utóbbi idők során még a legjobb román intellek-

tuelek lelkében is végbement. Nae Ionescu ebben a cikkben súlyosan szemére hányja a „demokratikus” sajtónak — értvén alatta a zsidó irányítás alatt álló lapokat — hogy erőlyesen követeli a Duca-kormánytól a szélsőséges jobboldali áramlatok letörését. Azzal vádolja ezeket a lapokat, hogy a kommunista veszedelemmel szemben nem léptek fel ilyen erőlyesen.
„Ha az antiszemita mozgalmakkal szemben a Curierul Israelit, vagy a zsidó nemzet más lapja emel szót, semmi kifogásunk sem lehet ellene. A zsidóknak joguk van, hogy megvédjék magukat. Ha azonban ezt a filozemita magatartást egy olyan lap tanusítja, amely nem vállalja be nyíltan, hogy a zsidó nemzet lapja, akkor ez súlyos jelenség, mert ha nekünk, a román nép egyrészenek jogunk van ahhoz, hogy filozemiták legyünk, akkor a román nép másik részének joga van ahhoz, hogy antiszemita legyen. Ebből a tényből, akár akarjuk, akár nem, bizonyos hareok keletkeznek, amelyeknek útjései végeredményben mindig a zsidók fején esatannak el.”

Nae Ionescu világosan látja azt a veszedelmet amely a növekvő antiszemita mozgalomban rejlik és éppen ezért a helyzet tisztázását követeli.
„En azt hiszem — írja tovább — hogy a mai körülmények között mindenkinek, aki számot vet a helyzet súlyosságával, kötelessége megkísérelni egy békítő szó kimondását. Sajnos azonban, a békének ezt a szavát nem fogják kimondani. Nem csak azért, mert azok a zsidók, akik a demokratikus sajtó élén állnak, össze-tévesztik az ő zsidó mivoltukat a román sajtóban vitt vezető szerepükkel, hanem azért is, mert ez a kétlakóság nemesak zsidó ügyekben, hanem általános politikai ügyekben is megnyilatkozik. Nem akarunk megbántani senkit, de ha azt akarjuk, hogy polgári béke ne legyen veszélyeztetve, vagy még általánosabban, ha azt akarjuk, hogy a román politikai élet ismét normális mederbe térjen, egy egy radikális intézkedésre van szükség: az összes zsidóknak vissza kell vonulniok vezető politikai pozícióikból.”

„Vajjon abszurdum ez? Nem. Ha valaki, mint én, annyira respektálta a zsidóságot, hogy meg a nyelvét is megtanulta, ugy meg fogja érteni, hogy amit én mondok és kérek itten, annak komoly alapja van. Hátézer év óta ez a magas szellemiségű nép mondhatnám abszolút értékeket adott az emberiségnek az élet összes területein, az összeseken, egy ki-

vételével: és ez a politika. Vannak zsidó zsenik — igenis zsenik — a metafizikában és a többi szellemi tudományokban, de nincsen zsidó politikai zseni. Ez a képeség nem adatott meg a zsidó fajnak. Ime a legjobb bizonyíték rá: Marx Károly.”
„Es ha ezt tudjuk — írja végül — akkor világos: mindent kérhetünk a zsidóktól, csak egyet nem: politikai tanácsot. Nem pedig azért, mert a zsidó intellektusban sohasem volt megértés a politika eleven realitásai iránt. Es ha ez volt az eset mindenütt, vajjon másképpen lesz Romániában? Ezért tanácsolom én a zsidóknak a teljes visszavonulást a román politikai élet vezető pozícióiból.”
Eddig szól Nae Ionescu cikke, amelynek végső konkluziója ellen nekünk, népi alapon álló zsidóknak természetesen sem mi kivetni valónk nincsen. Hiszen tizenöt év óta egyebet sem teszünk, mint hirdetjük, hogy a romániai zsidóságnak, mint önálló kisebbségnek kell beilleszkednie az államélet keretei közé, ami azt jelenti, hogy mi zsidók ugyanakkor, amikor ragaszkodunk kisebbségi mivoltunkból fakadó jogainkhoz, egyben meg is elégszünk a kisebbségeknek kijáró szerény pozícióval az államélet minden vonalán. Am az apropó, amelyből a cikk iródott és annak kiinduló pontja mindennél beszédesebb bizonyíték arra, mennyire meg fertőzte a mai antiszemita atmosféra még a legobjektívabb román koponyákat is és mennyire nem tudnak objektíven látni és itélni ebben a kérdésben. Mert sok mindent lehet talán szemére vetni annak a bizonyos „demokratikus” sajtónak, de azt bünül felronni hogy a szélsőséges antiszemita áramlatok ellen küzd, bizony már maga is az antiszemitizmus mesgyéjén mozog.

Nem akarunk vitába szállani Nae Ionescuval azzal az állítással kapcsolatban, hogy van-e politikai érzék és tehetőség a zsidóknak, vagy sem. Nem akarunk Disraelire, Cremieux-ra, Rathenaura és a világhírű zsidó politikusok egész sorára hivatkozni, hogy megeafoljuk ezt az állítást. Nem pedig azért, mert a mi álláspontunk az, hogy ha van is ilyen képeség a zsidóknak, még akkor sem szabad azt más népek keretei között érvényre juttatni, mert ebből csak baj járulhat a zsidóságra. Különösen nem szabad teniök ezt egy olyan nép keretében, amely ilyen irányu szolgálataikat nem is akarja igénybe venni.

A mi tudomásunk szerint azonban a romániai politikai élet egyetlen vezető pozíciójában sem ülnek zsidók, annál kevésbé, mert a romániai zsidóság óriási többsége rég felismerte adott helyzetéből folyó politikai útját és mint önálló népi kisebbség igyekszik a maga igazságos helyét megtalálni a román állam keretei között. A romániai zsidóságnak többsége küzd minden olyan tendencia ellen, mely a zsidóságot a pártharcok útjához vonalá ba akarván bevonni és ebből logikusan következik az is, hogy nem igényelünk magunknak semmiféle pozíciót ebben a politikai küzdelemben. A mi pozícióink adva van: kisebbségi létünkben.

Nae Ionescu cikke csak újabb bizony-ság arra, milyen helyes volt az az ut, amelyre a romániai zsidóság éppen a mi hívó szavunk nyomán rlépett. Bizony-ság arra, hogy megtántorodás nélkül kell továbbhaladnunk ezen az uton, mely kiküszöböl minden kétértelműséget, mely egyenesen, becsületes és eleve kizárja hogy olyan vádak merüljenek fel ellenünk, amelyeket az egyébként jöndulatlan Nae Ionescu is hangoztat.

Az egyetlen válasznak ezekre a vádak-ra, de egyben az egyetlen fegyverünk is az előttünk álló küzdelmekben: nyílt és őszinte politikai hitvallásunk. Ez a politikai hitvallás a legteljesebb harmóniában van a román állam és a román nép legmagasabb érdekeivel és mi csak ezt az egyenes népkisebbségi álláspontot ismerjük el a zsidóság politikájának. Minden más megnyilatkozás távol áll tőlünk és azokkal nem azonosítjuk magunkat. Küzdeni fogunk minden erőnkkel az ellen, hogy egyesek megnyilatkozásáért az egész népet tegyék felelőssé. Megnyugtató volna, ha ebben a küzdelemben magunk mellett tudhatnánk a román szellemi élet vezetőit, köztük nem utolsó sorban Nae Ionescut is.

A „Petit Parisien” szenzációs leleplezései a guruló márkáról

Diplomáciai tiltakozás a leleplezések miatt

Berlin, november 18. A német birodalmi kormány Párizsban jegyzékét adott át, amelyben tiltakozik a Petit Parisien című lapban megjelent cikksorozatban foglalt állítások miatt. A lap részleteket közölt egy titkos utasításból, amelyben Göbbels kioktatja alantását arról, hogyan pénzeljék a különös sajtóorgánomokat. A francia külügyminiszter távollétében, francia részről egyelőre még nem adtak választ a német jegyzékre.

Genf, november 18. Paul Boncour francia külügyminiszter sajtónyilatkozatban megkölja Genfbe való utazását. Közölte, hogy eleget kívánt tenni Henderson azon felhívásának, hogy mentse meg a leszerelési konferenciát, de másfelől szükségét látta annak is, hogy megbeszélést folytasson Simon angol külügyminiszterrel és Eden államtitkárral, mert soha nagyobb szükség nem volt a velük folytatandó eszmecsereére, mint a jelenlegi világhelyzetben.

Párizs, november 18. A Paris Midy közlései szerint a lengyel baloldal elleni a német nemzeti szocialistákkal folytatandó közvetlen eszmecsereét, ezzel szem-

ben kormánykörök és a jobboldal hajlandó a tárgyalásokra már csak arra való tekintettel is, mert a két ország jelenlegi kormányainak ideológiája csaknem teljesen azonos. A francia jobboldal ezzel szemben attól tart, hogy komoly konfliktus esetében a szövetséges Lengyelország elvesz Franciaország számára, míg a baloldali pártok azon az állásponton vannak, hogy elő kell mozdítani a lengyel-német megegyezést, mert Franciaország fel fog szabadulni a lengyelek katonai megvédésétől és állandó támogatásban részesítésétől. A lap hangoztatja, hogy Lengyelországban szükségét érzik a német-lengyel kereskedelmi kapcsolatok erőteljes kiépítésének.

Öt esztendődt kapott Dollfuss merénylője

Bécs, november 18. A bécsi esküdtszék Rudolf Bertil fiatalembert, Dollfuss kancellár merénylőjét, feltűnően enyhén módon, 5 esztendői börtönre ítélte.

bermentelen leveleket nem fogadunk el. Készíratok megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hátsaegi Ernő, Str. Matei Millo 18.

"FLORA" KONZERVEK

Köveleljék a "Flora" konzerveket!

1933-AS TERMÉS

KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDÉSBN

Rugby: a világ legnagyobb rádió-telefon állomása

Egy angol újságíró a napokban Rugby városában járt, hogy tanulmányozza a világ legnagyobb rádió-telefon állomását. Erről szól az alábbi érdekes cikk.

London, november 18. Az ember leemel a telefonkagylót és máris össze van kötve a központtal. Minden különös körülménnyel nélkül kér egy newyorki számot. Tíz perccel később az ember a Well streeten lévő üzletfelével beszélhetett. Hallgatóztam a másik kagylón, amikor az üzleti rész befejeződött és általános dolgokról kezdtek beszélgetni. A prohibícióról esett szó és Amerikából jelentették, hogy hosszú harcok után végre az Unió ismét „nedves”.

Rugby — a világ központja

Nem akarom részletezni azt a komplikált mechanizmust, amely lehetővé teszi a tengerentúli beszélgetés gyors és könnyű lebonyolítását. Mindenesetre egyike az ama technikai csodáknak, amelyek egyre felbukannak, bizonyára, azért, hogy bennünket és a következő generációt közelebb hozzanak egymáshoz. Itt állók Rugby angol rádiótelefon állomása és hallgatom a két világrész között beszélgető embereket. Valahogy úgy érzem magam, mintha a világ központjában állanék. Mert nemcsak Amerikával beszélgetnek itt, hanem jobbról Délafrikával, balról Ausztráliával. Mögöttünk valaki Sanfranciskó-

val beszélget, egy másik megint csak Londonnal és ha jobban figyelek egy fülke felé, hallom, amint a braziliai beszél egy bécsi emberrel.

Aki azonban itt áll, nem hallja a szavakat, hanem csak a hanghordozást. Van egy zseniális mechanizmus, amely lehetővé teszi azt, hogy a hangszólt meghallgassa az, aki a leadóállomás centrumában van, de magát a beszédet, annak tagoltságát nem tudja megérteni, csak az, aki közvetlenül beszél. Ez azért van természetesen, nehogy a rádió-telefon beszélgetéseket, a melyek innen sugároznak a világra, ki hallgathassák. Az angol külügyminisztérium is nyugodtan beszélhet bármelyik követvel az egész világon, mindenki hallja a beszélgetést, de senki nem tudhatja, miről van szó, az illetékesek kivételével. A leadó és felvevő között beépített apparátus teszi ezt lehetővé.

Rugby leadóállomását az angol postaiügyi minisztérium ellenőrzi. Innen a hullámok kisugárzása nem gömbalakban történik, hanem egy különleges rendszer szerint olyan irányba, amilyenre éppen szükség van. A leadó antennába sűrített energia egy másik hasonló és párhuzamos antennába sugározódik és innen fokozottan megerősödve küldik a szükséges irányba. A vaskonstruktív antenna póznák, amelyek egyébként a világ legmagasabb póznái, bizonyos szög alatt vannak egymás mellé állítva, hogy a világ minden részébe sugározathassák ki a leadott anyagot. Hogy az éjjeli és nappali zavarokat elkerüljék a nap különböző óráiban, a különböző világtájak irányába: Amerikába, Indiába, Argentínába és Afrikába változtatják a hullámhosszakot. A leadások 15-60 méteres rövid hullámokon történnek, ellentétben a rendes rádió leadóktól, amelyek 200-2000 méteres hullámhosszon sugároznak. A beirányított hullámoknál a rövid hullámok bizonyultak eddig a legelőrevezetőbbeknek.

Rádiózás a nyílt tengerről

Rugby rádióközpontja teszi főleg lehetővé, hogy a nyílt tengeren járó hajók ról is lehessen beszélgetéseket folytatni. Ez úgy történik, hogy a hajóhoz legközelebb eső kikötő közvetíti tovább a leadást Rugby állomására, ahonnan megtörténik a szükséges elosztás. Innen egyébként állandóan figyelik a nagyobb óceán járók utját és óráról-órára üdvözléseket cserélnek ki egymással. De nemcsak erről gondoskodik Rugby állomása. Min-

den reggel tíz órakor és minden este hat órakor Rugby állomása a föld minden részébe, minden óceánjáró hajónak, sőt a rádió-állomásokkal felszerelt vasutaknak is közvetíti a pontos Greenwich-ideőt. A közbeeső idő alatt Rugby leadói állandóan működnek. A világ minden részéről ide koncentrálnak a sok-sok időjárás-jelentés. A Reuter ügynökség is innen küldi szíjjel eredeti híreit. Vannak leadók, amelyek állandóan két irányban tartják fenn az összeköttetést. A reggeli órákban az egyik leadó csakis Egyiptommal dolgozik, míg a másik az esti órákban, kizárólag csakis Kanadával. Délafrika számára egy speciális apparátust kellett rezerválni, minthogy az utóbbi időben az aranybánya-részvények körül beállott hausse a vonalakat állandóan lefoglalta.

Az antennapóznák között állandóan tenekek és juhok legelésznek. Köröskörül pedig a hatalmas elektromos energiáktól telített leadóállomások dolgoznak. A hatalmas leadóteremben olyan erős a villamos atmoszféra, hogy egy neongázzal töl-

Select Mozdó

Ma utoljára:
Sas és a keselyű

Megrendítő repülőfilm. Főszerepekben: Frederic March, Cary Grant.

Hétfői kezdettel:
A Maxim bár vendégei

Elsőrangú Strauss Oszkár operett. Főszerepekben: Lee Parry, Oscar Karlweiss, Johannes Riemann.

töltött égő magától meggyullad. Kísérteties látvány, hogy a lámpák minden kapcsolás nélkül maguktól felgyullannak. Ma Rugby leadója a világ centruma. Meglehet, hogy néhány év múlva valahol Párizs, vagy Moszkva közelében szintén fel fognak állítani hasonló állomást.

Háromszor lörték át a csendőrkordont Csernovichban a tüntető diákok

Tiltakozás a Calendarul fellüggesztése ellen

Bucuresti-Bukarest, nov. 18. (Az Uj Kelet tud.) Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy az új kormány a szélső-jobboldali áramlatokkal szembeni fellépése erőteljes ellenállásra fog a fasiszta szervezetek részéről találni. Két nap sem telt el és ez a jóslat teljesedésbe ment. Csernovichban pénteken bucar. sti utmutásra erőteljes demonstrációt rendeztek a diákok, ezuttal még a kormány ellen. A hatóságok előre értesítve voltak a készülődésről és ezért a kora délelőtti órákban erőteljes csendőrkordont vetett körül az egyetemet. Fel-tizenkettőkor mintegy

öt száz diák özönlött ki az egyetem épületéből, megrohamozva és áttörték a kordont.

Közben apróbb verekedések is zajlottak le, amelynek során Parsachivescu rendőrkomiszár és néhány detektív megsérült. A diákok a kordon áttörése után futólépcsőben mentek a város főterére. Itt újabb csendőrkordon vetett körül a tüntető tömeget, amely ismét harcra szállt a kordonnal és végül át is törte azt.

A Főtérrel a Flondor uccába vonult a diáksereg, zajosan tüntetve a liberális pártklub és a Glasul Bucovinei című liberális lap szerkesztőségé előtt a kormány ellen, különösképpen a Calendarul című vasgárdista lap betiltása miatt. A tüntetők bevették a pártklub ablakait, majd Eminescu szobra elé vonultak, ahol egy vasgárdista diák beszédet intézett a tömeghez. Kétszáz csendőrt vezényeltek ki erre, élükön Topor főügyessel és China rendőrkvesztorral. A rendfenntartó különítmények és a diákok között harmadszor is összetűzésre került a sor, amelynek során

Ameli Monta őrnagy, a rendőrelgényesség parancsnoka súlyos sérüléseket szenvedett.

A diákok végül is áttörték a kordont és egyrészt az egyetem felé, más részük pedig a diákok felé vette útját. Ducu diákok, a vasgárda vezérét beidéztek a rendőrségre és kihallgatták. Letartóztatás nem történt.

Cluj-Kolozsvár, nov. 18. (Az Uj Kelet tud.) Pénteken az a hír járta a városban, hogy estére a vasgárdisták tüntetést készítenek elő. A hatóságok csakugyan készenléte helyezkedtek, de beavatkozásukra nem került a sor. A diákság vezetői felkereste Stefanescu Goanga rektort és engedélyt kért tőle arra, hogy az egyetem egyik termében gyűlést tartson. A rektor ehhez nem járult hozzá, mire a joghallgatók szövetségének elnöke Boila Romulus professzorhoz, a jogi kar dékánájához fordult ugyanezzel a kérdéssel. Boila Romulus professzor, aki a rektor intézkedéséről mitsem tudott, teljesítette a kérését, a Curenul szót emiatt konfliktus van kitörőben a jogi kar és a rektorátus között.

Termelőtől vásároljunk!

A. Muntean fatermelő tüzifája

legjobb és legolcsóbb. Kapható minden tételben, Pontos, szolid kiszolgálás. Cluj, Calea Regele Ferdinand (v. Ferenc József ut) 53. és Str. Lunga 1. Tel. 89

Legolcsóbb és legjobb a

MASSLER

CONFECTIO

Piața Unirii 21.

FATÜZELÉS

terén vezet a közkedvelt

'ZEPHIR'

Folytonégő kályha
10 kg. fával fűt egy normál szobát 24 órán át

Szántó Dezső és Fia
redőny és kályhagyár Oradea

Kérjen díjtalan árjegyzéket!

VASARNAP, 1933. NOVEMBER 19.

Csehszlovákia tárgya

A lengyel-német

Párizs, november 18. Körökben látogat milyen igényekkel rendelkező kormányban. Valószínűleg a követelések előteremtésére állana a szüntetésével és Lengyelország határkiigazítás szabadságát nyerve országokkal és Csehszlovákiával tárgyalásmondanának a nyugati Hágai jelentés szerdamsche Courent gyűlésekkel kapcsolatos, hogy amennyiben a két ország közmácia feladata köndig volt. A feszültség hűlni fog Európában mentárok kétségtele Varsó és Berlin viszállott a kedvező válság. Erre vall az a köberlini esztapok dí meg Beck lengyel k lengyel-német viszony tárgyalásra vonatkozó től. Az hangzóttat

Ünnepélyes megemlékezés

Pulca Viktor rezségmentes

Cluj-Kolozsvár, nov. 18. Kelet tud. Kolozsvár laiban ma vették át. Lis kormány által kitikusok. A vármegye ca Jenő ügyvéd ké ünnepélyes keretek k leelő Deleu primár egyetemi tanárnak a set. A rendőrség is. Hatiegan Simon hely rendőrkapitány ker legrégibb kolozsvári nek.

Mindhárom helyen segek között történt átadása, illetőleg átve házán dr. Dan Liviu. adta át a helyét Dun ünnepélyes keretek k gen Hatiegan Simon kor bucsukihallgatásó képviselőit. A rendőrség köszönetét fejezte ki, hogy négyéves működésük együttműködésé lősségteljes posztján. Simon a rendőrség os viselőit, majd a kerü fogadta, déli tizenkét egész rendőrségi szem ben s dia át a rendőrs ca Viortornak, aki edd rendőrkapitányaságot v Ekkor jelent meg a zett kvesztor előtt az E gi Ujságírószervezet küldöttsége is. Szász E port elnöke köszönte n monnak a mindig konc magatartását, amellyel ságírást kezelte. Ugyan torhoz intézett szavaiva kvesztor, hogy egy a mint annak intézménye nen támogassa, mint Hatiegan Simon tette. Hatiegan Simon ezut utódjával, akinek sok működéséhez. Hatiegan hosszú időre eltávozott órség éléről, amelyet a nak osztatlan megeléga máciai készséggel és a g híz helyzetekben kellő rátermettséggel vezetett. Pulca Victor régi, bev ta az újságírókat arról által inagurált szellem és konciliánsan fogja ve get. Pulca Victor régi, bev rendőrségnek. Rendőrka tor lett és előbb, mint a tese, később, mint a bü

Csehszlovákia is hajlandó közvetlen tárgyalásokra Németországgal?

A lengyel-német megegyezés enyhíti az európai feszültséget?

Párizs, november 18. Francia ellenzéki körökben latolgatják az eshetőségeket, milyen igényekkel lépne fel a német birodalmi kormány Franciaországgal szemben. Valószínűnek tartják, hogy a német követelések előterében a keleti határok revíziója állna a lengyel korridor megszüntetésével és Lengyel-Sziléziában bizonyos határkiigazításokkal. Ha a németek szabadkezet nyerhetnének a Lengyelországgal és Csehszlovákiával való megegyezés tárgyalások folytatására, lemondanának a nyugati revansról.

Hágai jelentés szerint a Nieuwe Rotterdamsche Courant a németlengyel tárgyalásokkal kapcsolatban azt hangoztatja, hogy amennyiben létrejön a megegyezés a két ország között, a francia diplomácia feladata könnyebb lesz, mint eddig volt. A feszültség kétségtelenül enyhülni fog Európában. A varsói sajtókommentárok kétségtelen jelei annak, hogy Varsó és Berlin viszonyában máris beállt a kedvező változás.

Erre vall az a körülmény is, hogy a berlini események dicsőítőleg emlékeznek meg Beck lengyel külügyminiszternek a lengyel-német viszonyra és a közvetlen tárgyalásokra vonatkozó sajtónyilatkozatáról. Azt hangoztatják, hogy a lengyel

külügyminiszter egyenessége és nyíltsága új jeleket ad az európai diplomáciában. A sajtó méltató szavakat szentel Pilsudski marsallnak is, akinek jószándéka lehetővé teszi, hogy a közvetlen tárgyalások megindulhassanak. A nemzetközi konferenciák sorozatos kudarcjai után a nemzeti szocialista Németország örömmel köszönti a küszöbön álló és eredménnyel kecsegtető közvetlen tárgyalási kísérletet.

Prága, november 18. Több lap valószínűnek tartja, hogy a nemzeti szocialista Németország meg fogja kísérelni Prágában is a német-cseh szomszédviszonyok semlegesítése és megújítása érdekében szerződéses tárgyalások megindítását. A Prager Tageblatt értesülései szerint csehszlovák kormánykörökben nem fogják elutasítani az álláspontra helyezkedni a kísérlettel szemben.

A lengyel-német közvetlen tárgyalásokkal kapcsolatban nemzetközi körökben megállapítják, hogy a francia politika azon törekvése, hogy Németországot teljesen elszigetelje, nem járt eredménnyel. Lengyelország és Csehszlovákia közvetlen tárgyalási hajlandósága rést ütött a szoros szövetségi rendszerben.

Ünnepélyesen beiktatták az új rezsimet a kolozsvári közhivatalokban

Pulca Viktor rendőrkapitány lett az új kvesztor. A kisebbségmenyes inferimárbizottság átvette a városházát

Cluj-Kolozsvár, november 18. Az Új Kelet tud. Kolozsvár összes közhivatalaiban ma vették át a vezetést a liberális kormány által kinevezett helyi polgármesterek. A vármegyeház élére dr. Dunca Jenő ügyvéd került, a városházán ünnepélyes keretek között adta át a lelépő Deleu primár Drăgan Nicolae egyetemi tanárnak a város ügyvezetését. A rendőrség is új vezetőt kapott: Hatiegan Simon helyébe Pulca Viktor rendőrkapitány került, aki egyike a legnépszerűbb kolozsvári rendőrtisztviselőknél.

Mindhárom helyen ünnepélyes külső ségek között történt meg a „hatalom” átadása, illetőleg átvétele. A vármegyeházán dr. Dan Liviu, a régi prefektus adta át a helyét Dunca Eugem dr.-nak, ünnepélyes keretek között. A rendőrségben Hatiegan Simon déljelölt tiz órákor bucsukihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit. A rendőrkvesztor őszinte köszönetét fejezte ki az újságíróknak, hogy négyéves működése alatt harmónikus együttműködéssel segítettek felelősségteljes posztján. Ezután Hatiegan Simon a rendőrség osztályvezető tisztviselőit, majd a kerületi kapitányait fogadta, déli tizenkét órákor pedig az egész rendőrségi személyzet, jelenlétében adta át a rendőrség vezetését Pulca Victor-nak, aki eddig az elsőkerületi rendőrkapitányságot vezette.

Ekkor jelent meg a lelépő és a kinevezett kvesztor előtt az Erdélyi és Bánsági Újságírószervezet helyesbítőbizottságának elnöke is, Szász Endre, a helyi csoport elnöke köszönte meg Hatiegan Simon-nak a mindig koncilians és udvarias magatartását, amellyel a kisebbségi újságírást kezelte. Ugyanakkor Pulca Victorhoz intézett szavaival megköszönte az új kvesztor, hogy úgy a kisebbségi sajtót, mint annak intézményeit olyan mértékben támogatja, mint ahogy azt elődje, Hatiegan Simon tette.

Hatiegan Simon ezután kezdett szorított utódjával, akinek sok szeretettel kívánta a működéséhez. Hatiegan Simon egyelőre hosszú időre eltávozott a kolozsvári rendőrség éléről, amelyet a város lakosságának osztatlan megelégedésére, sok diplomáciai készséggel és a gyakran adódó nehéz helyzetekben kellő intelligenciával és ráteremtéssel vezetett.

Pulca Victor régi, bevált tisztviselője a sajtó újságírókat arról, hogy az elődje által inaugurált szellemben, udvariasan és konciliansan fogja vezetni a rendőrséget.

Pulca Victor régi, bevált tisztviselője a rendőrségnek. Rendőrkapitányból inspektor lett és előbb, mint a prefektus helyettese, később, mint a bünygyi osztály ve-

zetője működött. Négy évig volt az első kerületi rendőrség vezetője. A kinevezés tehát régi rendőrembert ért, aki a város problémáit és a közönség szellemét tökéletesen ismeri, reméljük, sok óvatossággal, de szükség esetén erős kézzel fog megfelelni hivatásának.

Ünnepélyes átvétel a városházán A városházán sok feketében öltözött ember várta az ünnepélyes átadás pillanatát. Ugy a leköszönt, mint az ujjonnan kinevezett inferimárbizottsági tagok ünnepi díszben vártak dr. Hodor Victor közigazgatási vezérfelügyelőre. Jelen van a városháza egész tisztviselői kara és na gyon sok magános, akik politikai hitvallásuknak megfelelően, vegyes érzelmekkel asszisztáltak az ünnepélyes aktusnál. Egyesek részvétüket fejezik ki a távozó inferimároknak, Tuffli Richárd szerint azonban a részvényt nyilatkozat azoknak jár ki, akik jönnek. Dr. Deleu Victor volt polgármester, dr. Flaviu Laurentiu, a helyettes és a tanács többi régi tagjai valamennyien együtt vannak. A. T. Muresan, a lelépő tanács nagy agilitású tagja a magánéletben való elhelyezkedéséről beszél, a régi tanács kisebbségi tagjai pedig arról, hogy az új tanácsban egy kisebbségi embert sem nevezett ki a kormány.

Háromféle nyilatkozat a hiányzó kisebbségekről

Erre vonatkozólag intézünk kérdést dr. Nistor Virgilhez, az új tanács helyettes polgármesteréhez, aki a következőket mondja a hiányzó kisebbségi tagokról:

— A választásokig nem nevezünk ki kisebbségi tagokat. Ennek amugy sincs értelme, mert a rövid idő múlva lezajló tanácsválasztásokon úgyszólván bekerülnek.

Dr. Dunca Jenő, prefektus a következőket mondja:

— Intencióim ellenére történt, hogy nem kerültek be a kisebbségek a városi tanácsba. Mindent el fogok követni, hogy ez a sérelem orvosolható legyen.

Dr. Drăgan Nicolae egyetemi tanár, az új primár így vélekedik:

— En nem folytatom bele a tagok kinevezésébe, így nem tudhatom, hogy miért maradtak ki a kisebbségek.

Pontban fél egykor a tanácssteremben történt meg a városházi hatalom ünnepélyes átadása. Az új tanács tagjai közül dr. Negru egyetemi tanár hiányzott. Dr. Hodor Victor közigazgatási vezérfelügyelő kivette az új tagokból az esküt, majd rövid beszédet intézett az új városi tanács tagjaihoz. Dr. Deleu Victor szólt fel ezután, Dr. Deleu azzal a melegséggel, amellyel szeretett városi intézményeit kezelte, kérte az új primárt, viseljen gondot azokra a munkákra, amelyeket ő végzett.

IME A TELJES „PHILIPS”-SOROZAT

Négy felszerelés. Valamennyi beépített hangszóróval. Közülük három „Super-Inductance”, a negyedik pedig nagyon olcsó, de elsőrangú „vevőkészülék”, amellyel szintén minden hullámhossz fogható 15 és 2000 m között.

Ujra „Super-Inductance” vevőkészülék tehát, immár harmadszor egymásután. És még mindig „PHILIPS” az egyetlen vállalat, mely a jelen és jövő rádióviszonyoknak legmegfelelőbb szerkezetű új vevőkészülékét, a „Super-Inductance”-t gyártja.

A „Super-Inductance” rendszer a 834, 634 és 636-os felszerelésekben érte el a tökély legvégső fokát. E felszerelések tehát a leggazdaságosabbak, a legjobb minőségűek és amollet aránylag olcsók.

A minden hullámhosszat fogó 938-as készülék teszi teljessé a „PHILIPS”-sorozatot. Ezzel a készülékkel nemcsak az összes európai leadóállomásokat lehet hallani, hanem a többi világ részét jelentősebb rövidhullámú állomásait is.

Super-Inductance PHILIPS

Kerületi képviselő Kolozs, Bihar, Torda- és Szamosmegyék részére:
Porzolt Oszkár A. G. cég Cluj, Str. Londrei 5

Az új polgármester szék foglalója

Dr. Drăgan Nicolae tartotta meg azután székfoglalóját, hangsúlyozva, hogy sokat foglalkozott már életében közigazgatással. Igaz, hogy ez főleg iskolai közigazgatás volt, de bizik benne, hogy miután minden alkalommal, úgy is mint rektor, mint dékán és mint azt megelőzőleg középiskolai igazgató, ezuttal is eleget fog tenni kötelességének. Igéri, hogy a közvetlen kontaktust a város lakói és a városháza között megtartja és egyenlő elbánásban részesíti a polgárokat, vallási és nemzetiségi különbség nélkül.

Dr. Pop városi főjegyző a tisztviselői kar nevében bucsúzott Deleu primártól és köszöntötte az új városi tanácsot. Ezzel az ünnepélyes beiktatás véget is ért. Az inferimár bizottság legközelebbi ülésén osztják ki az egyes reszortokat az új városatyák között.

Hat hónappal meghosszabbítják a moralóriumot?

Egy bukaresti lapjelentés szerint a liberálisok kiterjesztik a konverziót a városi tartozásokra is

Bucuresti-Bukarest, november 18. Az Új Kelet tud. A Tempo értesülése szerint a kormány november 30-án királyi dekrétum útján újabb hat hónappal meg fogja hosszabbítani a legutóbbi konverziós törvénybe foglalt tartozások moratóriumát.

Ugyancsak a Tempo megbízható forrásra való hivatkozással közli a hírt, hogy a liberális kormány a parlamenti szesszió megnyitása után új konverziós törvényjavaslatot terjeszt a kamara elé, amely a liberális párt kormányzási programjának megfelelően ki fog terjedni nemcsak a mezőgazdasági, hanem a városi tartozásokra is. Részleteket egyelőre nem közöl a bukaresti lap az állítólag készülő törvénytervezetről. A liberális párt által néhány héttel eelőtt megfogalmazott kormányzási program csakugyan magában foglalja a konverziókat a városi tartozásokra

Michel 1934. évi bélyegkatalógus

Európa — — — — — Lei 187
Világkatalógus, Egy kötetben Lei 253
Világkatalógus, Két kötetben Lei 297
Bévigott regiszterrel plusz Lei 66
Postán utánvétellel!

LEPAGE-nál Cluj-Kolozsvár.
Postán utánvétellel.

NOVEMBER 19.

Mozgó
A keselyű
A vendégei

**Szendőr-
füntelő**

se ellen

átérték a kordont és
nem felé, más részük
ok felé vette útját.
sgárda vezérét beidé-
és kihallgatták. Letar-
nt.

nov. 18. (Az Új Kelet
a hír járta a városban,
gárdisták tüntetést ké-
tások csakugyan ké-
tettek, de beavatkozás-
or. A diákság vezetője
seu Goanga rektort és
e arra, hogy az egye-
en gyűlést tartson. A
járult hozzá, mire a
éségének elnöke Boila
rchoz, a jogi kar dékán
gyanezzel a kérdéssel
professzor, aki a rektor
sem tudott, teljesített
al szót emiatt konfe-
a jogi kar és a pöke

**elötöl
oljunk!**

**an fatermelő
ifája**

sőbb, Kapható minden
szolid kiszolgálás.
Ferdinand (v. Ferenc
Str. Lunga 1. Tel. 89.

nirii 21.

RITUÁLIS FÜRDŐBEN

Péntek jó nap a rituális gőzfürdő szempontjából. Pénteken jobban fünek, tehát a gőzkamrába lehetetlen bemenni. Viszont a zuhanyok melegvizét szabályozó csap valóságát át van tüzesedve, tehát csak hideg zuhanyt kap az ember, ami november derekán nem tartozik az élet legmagasabb igényei közé.

Hátramarad tehát a meleg medence. Ha a víz tiszta — és ez a reggeli órákban elérhető — akkor megkapja az ember benne a gőzfürdő minden élvezetét. Amit a kelet ókora óta mindig a legjobb testi gyönyörnek ismernek.

A „mikve“ medencéje ezenfelül pénteken reggel egyúttal improvizált kaszinó is. Ami a községben szombattól péntekig érdekes dolog adódik, azt az ember itt változatos formában, kritikával vagy a fantázia virágaival fölcicomázva hallja. Nagyon jó dolgokat is lehet hallani.

Itt van mingyárt egy kedves, franciás ízű dolog, amit ketten is elmondottak. Különösképpen egybehangzón, minden variáns nélkül.

Szimehat tóra napján történt. Az előjáró urak és a képviselőtestület tagjai közül többen régi szokás szerint délután ünnepi mulatságra eljöttek a főrabbihoz. A hangulat — hagyományos szokás szerint — egyre melegebbre fokozódott, az érdekes, komoly vezető urak felállottak az asztal mellől, táncgyűrűt alkottak, középre vették a főrabbit mint a Tóra élő reprezentánsát és szelíd ugrándozások közepette kegyesen hallelujáztak.

Ekkor történt, hogy az egyik előjáró csípést érzett testének ama részén, ahol a háta véget ér. Megfordult és szomszédjától, aki az előjárói rangfokozatban magasan felette áll, illő reverenciával megkérdezi:

— Ha nem tolokodás a kérdésem, mit jelentesen ez?

A hitközségi hierarchiában magasan álló férfi erre így reagált:

— Megbocsát, de ez a szokás hatalma. Amikor ugyanis hölgyei táncolok, ezt sohasem mulasztom el.

Köpcős, nagyon szimpatikus öreggyal ismerkedem meg. Evődik a fiatalabbakkal, kritizálja, megmosolyogja őket.

— Hány éves, bátyám uram? — kérdelem.

— Negyvenhárom, — Akkor bocsásson meg. Nem akarom önt öregíteni.

Bizonyos életkorban ugyanis érzékeny pontja ez az embereknek.

— Nincs mit megbocsássak. Én ugyanis az egyik oldalamon vagyok negyvenhárom.

Most rajtam volt a sor hogy csodálkozzam.

— Hogy, hogy ilyen jól van konzerválva?

— Ugy hogy nagyon tragikusan soha

nem vettem az életet. Nem dolgoztam gebbedésig és nem pihentem ellustulásig.

— És vigyáztam a kedélyemre.

Előbb ment ki a medencéből és bucsuzásakor bemutatkozott.

— Simon Eisik vagyok, a Monostori útról. Nem szép dolog, hogy ön engemet nem ismer.

Valahogy ekszkuzáltam magam és hozzáírtam a szívélyes zsidó jókívánságot.

— Ihr sollt leben bis hundert und zwanzig.

Hogy éljen százhusz évig — kívántam neki.

— Köszönöm — feleli. — Valami keveset engednék is. Sokat semmiesetre.

Simon Eisik bátyánk bizonyára tudja, hogy a százhusz éves korhatár csak jókívánság. A tudomány megállapítása szerint száztiz évnél tovább nem élt ember fia.

Kis intelem a fürdőzőkhöz. Ne váltassanak a fürdőben. Egy százas felváltáskor visszaadtak egy ötvenlejes rudat is. Otthon kiderült, hogy hiányzott belőle négy lej, volt közöttük nyolc régi osztrák-magyar tízfíleres és öt picula, aminek eredetét nem tudtam megállapítani. Azt hiszem, abessziniai pénz volt. (Sz. i.)

KÖZGAZDASÁG

A katasztrofális termés kövelkedésében tovább emelkednek a borárok

Cluj-Kolozsvár, nov. 18. (Az Uj Kelet tud.) Megemlékezett az Uj Kelet arról, a nagyarányú hosszról, mely a borárakban a rossz terméskilátások következtében mutatkozott. Most a szüret után kiderült, hogy a helyzet sokkal súlyosabb, mint a legpesszimistikusabb megítélés is látszott. A borárak valószínűleg még jobban emelkedni fognak, mert a termés még azokon a vidékeken sem ért be teljesen, ahol az időjárás viszonylag a legkedvezőbbnek mutatkozott.

A termésről beérkezett hírek egyenesen katasztrofálisak. A bántási termés rendszerint 10 Malligand fokos bort adott az idei termés alig 7 Malligand fokos. Nem kevésbé nehéz a helyzet a Kükküllő mentén is, ahol eddig 13 Malligand fokos volt a termés, az idén azonban nem lesz több mint 11 Malligand. Hasonló kedvezőtlen termés jelentések érkeznek a Regárból is. Biztosra vehető, hogy a közel-múltban tapasztalt áremelkedés nem szűnt meg. Újabb áremelkedések várhatóak. Valószínű, hogy a rossz gazdasági viszonyok miatt az áremelkedések nem fognak abban a mértékben lefolyjni, melyben a termés leromlása bekövetkezett. A kereslet csökkenése meg fogja akadályozni, hogy a hossz szabadon kifejlődhessék

és a termésnek megfelelően a borárok legalább száz százalékkal emelkedjenek. Így is jelentős emelkedés várható, különösen fajborokban.

A katasztrofális termés még egy súlyos problémát vetett fel, melynek megoldása a kormány feladata. A törvény értelmében ugyanis hét Malligand foknál kisebb erősségű bort nem szabad forgalomba hozni. A piac érdeklődéssel várja, hogy a kormány ennek a helyzetnek megfelelő intézkedéseket tegyen.

Staniol gyári raktár
Lepage CLUJ. Kérjen mintát, árlapot!

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

A Magyar Színház műsora

Ihász — Fekete

Vasárnap d. u. 3 órákor:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

6 órákor:

Dubarry

9 órákor:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

Hétfőn este félkilencor:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

Kedden este félkilencor: Ujdonság! Szenzáció! Akrobatikus táncok csodája!

Kék lámpás

Operett.

Szerdán este félkilencor:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

Csütörtökön este félkilencor: Kacagó est! Ujdonság!

Bolond óra

Operett.

Pénteken este félkilencor: Premier! Szenzáció! Atraktiók!

Tessék beszállni

Fred Márkus, Harmath Imre operettje.

Szombaton este félkilencor:

Tessék beszállni

Az őszi divatujdonságait ajánlja az 1933—1934. szezonra.

GALLIA

Ottoman Monna-Vanna
Failla Rialto
Crepe Mat Ramses
Mongol Soie Naturelle
Velour siffon
Velour Frappé
Satin Double

Az összes újdonságok ugyanabban az időben kerülnek eladásra, mint PÁRIZSBAN.

GALLIA

Főkülfut CLUJ, Str. Gen.
Neculcea 2. (Renner palota)

Rettenetes Adolf éposza

E hó végén hagyja el a sajtót az a tragikomikus éposz, melyet Salamon László „Rettenetes Adolf” címen Hitlerrel, korunk eme barbár, ijesztő, de egyben komikus figurájáról írt. A kan cellári székig kuszott osztrák kispolgár történetét sokféleképpen aknázták már ki, de a szatira marólugójával még senki sem próbálta feloldani ennek a „hősi” pályafutásnak történelmi és lélektani elemeit.

A „Rettenetes Adolf”, mely a hősi époszok pattogó, szines és izes jambusáiban van megírva, már nyelvvezetével is mulattató hatást ér el, amit a „hős” jellemrajzának élessége a komikumja fokoz.

A hitleri győzelem rejtélye: lélektani rejtély; a butaság és lelki alantaság felszabadulásának műve, az ósemeberi brutalitás átmeneti győzelme a kulturán és lelki elfinomultságon.

A „Rettenetes Adolf” éles, határos fényekkel világít rá erre a rejtélyre, mialatt mulattat és tükröt tár a német dráma „hősi” figuráinak torz, állati arculata elé.

A „Rettenetes Adolf” izléses kiállításban, rendkívül olcsó árban kerül a könyvpiacra; pompás harrikatúrákkal tartkítva.

A könyvre előjegyzéseket máris elfogad az „Uj Kelet” kiadóhivatala.

SPORT

Ma dönt a FIFA a svájci óvás ügyében

Cluj-Kolozsvár, nov. 18. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy a Románia—Svájc 2:2-ös világbajnoki selejtező mérkőzést a svájciak Barátkynak a román válogatottban való szereplése miatt megóvták. Svájc a FIFA szabályzatának 21. paragrafusára hivatkozik, mely előírja, hogy játékos csak abban az esetben játszhat ország válogatottjában, ha előzőleg valamelyik klub színében három évig futballozott. Ezzel szemben Svájc hivatkozik a FIFA október 21-i budapesti döntésére, mely szerint Barátky a Hungária igazolt játékosa, tehát nem szerepelhetett Románia válogatottjában. Kéri a mérkőzés két pontját 3:0 gólaránnyal javára irni.

A FIFA mára rendkívüli ülést hívott egybe, melynek egyetlen napirendi pontja Svájc óvása. A döntés elé mindkét ország sportkörei érthető érdeklődéssel tekintenek.

Kolozsváron ma délután 1 órákor Napoca—CFR, 3 órákor KAC—KMSC alkürelleti bajnoki mérkőzés lesz.

Dicsőszentmártonban ma harmadszor ismétlik meg az NSE (Nagyszeben)—Sticla mérkőzést. Bíró a segesvári Neagu lesz. A Dacia Segesváron játszik az Unirea és Aquila kombináltja ellen.

Olaszország—Svájc Európa-kupa mérkőzést december 3-án tartják meg Firenzében.

Az 1936-os berlini olimpiáson futballtorna is lesz, azonban kizárólag amatőr egyesületek számára.

butorait

főlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Tárgu Mures, Bucuresti, Brasov.

VASÁRNAP, 1933. N

Még a prólensé

Belgrad, nov. 18. Az légi manőver volt a j föltött. Harangzugás és lezte a Belgradot meg raj érkezését. Nyombá kórházak kivételével fényszórók világították megszólaltak a légi el A légi gyakorlat al

Uj mot

A kedvez

Bucuresti-Bukarest, Kelet tud. A faterme CFR igazgatóság gőz dultak meg abban az CFR igazgatóság köz helyezett, kedvezménye rifát, az ugynevezett vabb is érvényben tar hogy a kedvezményes folyamára érvényben, hogy a tárgyalások e vezetni.

A CFR a tél folya

Egyo Palesz

A palesztinai hatósá

Jeruzsálem, novem Uj Kelet, hogy az a goru rendszabályokor grát a palesztinai ill ellen. Lister gyarma is jelentette az angó a rendszabályokat, is léptek Palesztiná ügyi miniszter bejel lász formájában har pellációra. Az egyik arab-barát képviselő terhez és abban a z tette szövé, a mású szont egy zsidó-bar ról hangzott el, aki Jordániai arabok is sára hivta fel a k Ez az illegális bevá gyobb méretű és, mint az amit a zsid nak irni. A gyarm első interpellációra many által foganat bejelentésével válas terpellációra viszo ezt a kérdést elő kell és csak akkor selőknek, ha előbb állást. Azt is kijel ügyi miniszter, hog dorlás ellen fogan lyok rövid időn b fognak győzni aró vándorlásnak a m ritása az összes te felek javára szolg

A pa egyold

Ezzel szemben a gok egyoldaluan zsidó bevándorlók

VICHY-ET
VICHY-ET
VICHY-ET

Óvakodjunk

Még a próba-támadás is szerencsétlenséget hozott Belgrádra

Hat tüzoltó súlyosan megsérült

Belgrad, nov. 18. Az éjszaka folyamán légi manőver volt a jugoszláv főváros fölött. Harangzúgás és szirénabugás jelezte a Belgrádot megtámadni hivatott raj érkezését. Nyomban elsötétítették a górházak kivételével az egész várost, fényszórók világították be az égboltot és megszólaltak a légi elhárító ütegek.

A légi gyakorlat alkalmával a tüzoltókat is kivonultatták. Szerencsétlenség is történt, mivel az egyik tüzoltóautó meg-nemeredett gyorsrajtás közben házfal-nak szaladt neki és felborult. Hat tüzoltó súlyos állapotban került kórházba. A házfal olyan súlyosan megrongálódott, hogy az egész épület dűledezőfélben van és emiatt ki kellett lakoltatni a benne lakókat.

Uj motoros vonalakat állít be a CFR

A kedvezményes vasuti fa-tarifát a télen is meghagyják

Bucuresti-Bukarest, nov. 18. (Az Uj Kelet tud.) A fatermelő vállalatok és a CFR igazgatóság között tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy a CFR igazgatóság között tárgyalások helyezett, kedvezményes vasuti fuvar-tarifát, az úgynevezett szezon-tarifát, tovább is érvényben tartsa. Szó van arról, hogy a kedvezményes tarifát a tél egész folyamára érvényben tartásuk. Valószínű, hogy a tárgyalások eredményre fognak vezetni.

A CFR a tél folyamán különben rend-kívül újításra készül. Már régen folynak a tárgyalások a CFR és a Malax üzemek között abban az irányban, hogy a CFR több járaton motorosokat állítsanak be. A tárgyalások eredménnyel végződtek. A CFR megegyezést létesített a Malax üzemekkel. Ennek következtében a CFR több járatát motorizálni fogják. Értesülésünk szerint a következő vonalak esnek bele a motorizálási tervbe. Kolozsvár-Bukarest, Kolozsvár-Nagyszeben, Kolozsvár-Szekelykoocsárd és Kolozsvár-Brassó.

Egyoldalú rendszabályok Palesztinában az illegális bevándorlás ellen

A palesztinai hatóságok csak a zsidó turistákat üldözik, míg az illegális arab bevándorlókat egyelőre futni hagyják

Jeruzsálem, november 18. Megírta az Uj Kelet, hogy az angol kormány szigorú rendszabályokra határozta el magát a palesztinai illegális bevándorlás ellen. Lister gyarmatügyi miniszter bejelentette az angol alsóházban ezeket a rendszabályokat, melyek már életbe is léptek Palesztinában. A gyarmatügyi miniszter bejelentése azonban válaszó formájában hangzott el két interpellációra. Az egyik interpellációt egy arab-barát képviselő intézte a miniszterhez és abban a zsidó bevándorlást tette szóvá, a másik interpelláció viszont egy zsidó-barát képviselő részéről hangzott el, aki a sziriai és transz-jordániai arabok illegális bevándorlására hívta fel a kormány figyelmét. Ez az illegális bevándorlás sokkal nagyobb méretű és sokkal szabadabb, mint az amit a zsidók számlájára akar-nak írni. A gyarmatügyi miniszter az első interpellációra a palesztinai kormány által foganatosított intézkedések bejelentésével válaszolt, a második interpellációra viszont azt felelte, hogy ezt a kérdést előbb tanulmányoznia kell és csak akkor válaszolhat a képviselőnek, ha előbb megvizsgálta a tényállást. Azt is kijelentette a gyarmatügyi miniszter, hogy az illegális bevándorlás ellen foganatosított rendszabályok rövid időn belül mindenkit megfognak győzni arról, hogy ennek a bevándorlásnak a minimumra való leszorítása az összes tényezők és érdekelt felek javára szolgál.

A palesztinai hatóságok egyoldalú magatartása

Ezzel szemben a palesztinai hatóságok egyoldalúan és kizárólagosan a zsidó bevándorlók ellen irányítják az

uj rendszabályokat. Razziakkal arasz-tották el az egész országot, melyeknek során csak zsidó bevándorlókat keresnek, míg az arabok törvénytelen be-özönlése fölött szemet hunynak a hatóságok. Ez a mód, ahogy a palesztinai hatóságok értelmezik és kezelik a gyarmatügyi miniszter rendelkezéseit érthetően nagyfokú elégedetlenséget és elkeseredést váltott ki a palesztinai zsidó körökben. A palesztinai gazdasági körök véleménye szerint a bevándorlási hatóságok magatartása nemcsak arra alkalmas, hogy az illegális bevándorlást visszaveresse hanem súlyosan befolyásolhatja az ország gazdaságára oly nagy fontossággal bíró legális turista forgalmat is.

Newyork kikötője előtt összeütközött a „Deutschland” német luxushajó egy kubai gőzessel

Newyork, nov. 18. A Mularno kubai gőzös a Szabadság-szobor közelében összeütközött a „Deutschland” német óceánjáró luxushajóval. A Deutschland két méterrel a vízszin felett erős horpadásokat kapott, de folytatni tudta útját a kikötőhelyig. Az utasok alig érezték meg az összeütközést. A kubai gőzös ezzel szemben idegen segítségre szorult s csak úgy tudták megmenteni az elmerüléstől, hogy gyorsan vontatók kötelekre vették és a parthoz vontatták.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el.

HALLGASSA MEG
ezeket a készülékeket, amelyek a tért áthidalva tisztán és erősen hozzák a legtávolabbi állomásokat.

Standard

Sir John Simon új leszerelési tervezetet nyújtott át Genfben a hatalmaknak

Genf, november 18. Ugy hírlik, hogy sir John Simon ma új angol tervezetet nyújtott át Genfben a hatalmak fődelegátusainak, amelynek alapján esetleg elérhető lenne Németországnak a leszerelési konferenciára és a Népszövetségbe történő visszatérése. Az új angol javaslatokról még semmi sem szivárgott ki. A szöveget majd csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha az érdekelt hatalmaknak már volt elég idejük az új tervezet beható tanulmányozására.

Angol körökből szerzett információk szerint az angol kormány álláspontja az, hogy feltétlenül engedelmeyeket kell tenni Németországnak, ha vissza akarják vezetni a nemzetközi tanácskozásokhoz.

A lapok értesülései szerint a négyhatalmi tanácskozás a közeli lehetőségek közé tartozik. Erről is szó esik a genfi több napra tartandó nagyfontosságú tanácskozásokon.

cióknak, hogy igyekezzenek abban az irányban dolgozni, hogy mielőbb négy vagy öthatalmi tanácskozás jöjjön létre. Olaszország valamelyik városában, Genfben most folyik ennek az értekezletnek az előkészítése.

Sir John Simon angol külügyminiszter és Eden államtitkár megérkeztek Genfbe és résztvettek az elnöki tanács mai ülésén. Paul Boncour és Massigli állandó francia népszövetségi megbízott szintén már Genfben vannak. Olaszországot egyelőre Soragna képviseli, de várják Aloisi külügyi államtitkár érkezését is. Aloisi Genfben utazása jelzi Olaszországnak azon szándékát, hogy újra beható és komoly megvitatás tárgyává tegyék a helyzetet.

Az Echo de Paris értesülései szerint Simon angol külügyminiszter azt javasolja, hogy a tárgyalások bizonyos stádiumában a delegációk utazzanak Rómába és ott folytassák Mussolini bevonásával a tanácskozásokat. Paul Boncour nem ellenzi ezt a megoldási módot, de azt kívánja, hogy az olaszországi eszmecsere a leszerelési konferencia teljes vezetősége vegyen részt. A lap úgy tudja, hogy Henderson helyesebbnek tartaná, ha a tanácskozásokat Locarnóban folytatnák le. Az Echo de Paris kommentárjában rámutat arra, hogy Paul Boncour kemény leckét kapott Lengyelországtól, kérdéses tehát, lesz-e kedve megtenni az utat Rómába.

Egyébként tegnap Genfben is felvetődött a négyhatalmi konferencia valamelyik olaszországi városba történő közeli összehívásának gondolata. Az eszmét lanszírozók hangoztatják, hogy Mussolini, akinek jelenlétére az értekezleten szükség van, nem hajlandó elhagyni Olaszország területét, másfelől fontosnak tartanak Hitler személyes megjelenését a konferencián. A személyes eszmecsere meg lenne az az előnye, hogy megegyezési terv esetén a döntő személyiségek a konferencia székelyén azonnal dönthetnek állásfoglalásuk felől s nem kellene ehhez külön jóváhagyást kérniük.

A párizsi Temps „Visszatérés Genfben” címmel a leszerelési konferencia felkészítésére irányuló angol kísérlettel foglalkozik. A lap azt hangoztatja, hogy Franciaország újabb áldozatokat nem hozhat, ha biztonságát új garanciákkal nem támasztják alá.

Párizs november 18. A Matin legújabb értesülése szerint Macdonald és Mussolini azt a megbízást adták a genfi delegá-

NARCISSE BLEU
A FENSÉGES
PÁRISI KÖLNIVIZ
NURY
CSOKALLO
AJKPIROSÍTÓ.

VÁLASSZUK E KIVÁLÓ GYÁRTMÁNYOKAT
KÖLNIVIZ VÉZÉRKÉPVISELT-M-H-BALTHAZAR BUKAREST-JELÁNY

VICHY-ETAT termékek

VICHY-ETAT forrás Az ásványvízből kivont természetes só alkalikus víz készítésére.

VICHY-ETAT pasztillák 2-3 pasztilla étkezés után megkönnyíti az emésztést.

VICHY-ETAT tabletták Az emésztés elősegítésére szolgáló székítőlótabletták készítésére.

Óvakodjunk az utánzatoktól és ha misítványoktól! Vezérképviselő: **Filippe PINKELSTEIN** Bucuresti, Str. Cămpineanu 20.

án 1 órákor Na-KAC-KMSC al-és lesz, ma harmadszor (Nagyszeben) — segesvári Neagu n játszik az Uni-tja ellen. Európa-kupa mér-rtják meg Firen-mpiaszon futball-kizárólag amatőr

ait ajánlja ezónra.
IA
Vanna
mses
aturelle
ok ugyan-kerülnek
ARIZSBAN.
IA
r. Gen,
r palota)

li éposza
a saját az a
elyet Salomon
f” címen Hit-
ár, íjesztő, de
ról irt, a kan-
sztrák kispol-
képpen aknaz-
marólgjával
feloldani en-
nak történelmi

mely a hősi
és izes jambur
nyelvezetével
amit a „hős”
a komikumig
jétyele: lélektar-
lelki alantás-
műve, az ősem-
győzelme a
multságon.
és, hatásos
e a rejtélyre,
töt tár a német
torz, állati ar-
izléses kiáll-
árban kerül a
karrikaturákkal
seket máris et-
adódhivatala.

FIFA
ügyében

8. (Az Uj Kelet
elet, hogy a Ro-
lágbjainoki selej-
ak Barátkynak a
való szereplése
a FIFA szabály-
ára hivatkozik,
és csak abban az
ga válogatottjá-
lyük klub színé-
zött. Ezzel szem-
FIFA október
mely szerint Ba-
játékosa, tehát
nia válogatottjá-
két pontját 3:0

Minden elfogadható árban!

2.000 méter férfi és női szövet maradék árusítása

**Siessen vásárolni maradékot
míg a készlet tart!**

Rigó Lajos & Co
gyári lerakat Fötér 5.

LIGETI SÁNDOR:

A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY
35-ik közlemény

— Ezt az aranyfronttörést kísérlete meg és igen biztató sikerrel az EWAG. Akkor, mikor a pénzbeli fizetések, munkabérek, milliónyi, szervezetbe tartozó dolgozónál lélepitette, s ehelyett egy olyan körforgásba kapcsolta be őket, mely természetben megállapított járandóságok alakjában a termelő dolgozókat bőségesen élő fogyasztóivá tette minden általuk termelt jószágoknak, ezzel az intézkedéssel az EWAG az ő körében megszüntette áru árú ellenében történő kicserélését s ezt az árukereset közvetítő pénzeszköznek a szerepét. Az EWAG munka ellenében ad árut az ő dolgozóinak s mert a termelés bőséges, olyannyira, hogy ezek minden szükséglete fedezhető, ezért tekinthető az EWAG a jövő társadalom már ma keletkezett csirájának, mely szemben áll a pénzt nem nélkülözhető, haszonra spekuláló, de eltűnésre ítélt mai társadalommal.

— Nem lehet kétséges, hogy a fejlődés melyik életformának kedvez: a bőséges, vagy a hiányban élőknek? Az EWAG szervezetének győzelmes előnyomulása felelet erre a kérdésre, s mennél több kerülnék az EWAG szervezetébe, annál inkább biztosított a javak bőséges termelése s a szükségletek bőséges kielégítése. Mert anyag van a földön elég, csak a munkaszervezetet kell megteremtünk, hogy mindenki részt vehessen a közös termelésben s ezzel így jogot nyerjen a fogyasztásban is. Az ut, mely a mai társadalom előtt áll, nyílt, egyenes és áttekinthető. Mégis számtalan jogi és politikai nehézséget kell még legyőznünk, hogy a fejlődés akadályai elháruljanak. Le kell, hogy romboljuk azokat a főleg dologjogi, örökjogi és államjogi fikciókat, melyeket az embernek többsége szent és megváltozhatatlan dogmákként tisztelt, s egész jogi és politikai berendezésünket nem kevesek érdekei, hanem mindenki érdekei szerint kell, hogy felépítsük.

— Ez a szükségszerű fejlődés nem történhet simán. Ismerjük azokat az akadályokat, melyek az EWAG előtt emelkednek, s látjuk azokat a már most is nagy ellentéteket, melyek az EWAG-on belül és az EWAG-on kívül élő társadalom között mutatkoznak. Az EWAG megelégedett, kielégített dolgozó táborával szemben ott áll azok még nagyobb tábor, akik még mindig az előregedett gazdasági világ keretén belül élnek, az állami- és magánalkalmazottak állandóan elégedetlen, elégtelen pénzü és a fogyasztásban leszorult szerege, akiknek a drágán termelő, magánhaszonra törekvő magángazdaság s az ennek adójából élő állam nem adhat elég kenyeret.

Ez a mind jobban növekvő ellentét válságra vezet, harcra az EWAG ellen, de ennek a harcnak a kimenetelére nem lehet kétséges. A társadalmi fejlődés természetétől függetlenül, melyet nem lehet visszafelé fordítani, s az EWAG, mely ezt a fejlődést testesíti meg, csak győzhet az ellentétek nagy harcában. De fel kell készülnie erre a küzdelemre, anyagi fegyverekkel épp úgy, mint szellemiakkal, s akkor gyorsabban és biztosabban arathatja azt a diadalt, mely az egész emberiség javára válik. Az anyagi fegy-

verek: az EWAG bőséges termelése, a javak szükségletet fedező mennyisége. A szellemi fegyverek: a fejlődés törvényének tudatosítása, felvilágosítás, tanítás és ez az egyetem, melyet, ime, mai napon adunk át, hogy hivatását betölthesse.

Aki elolvasta Auer professzor megnyitó beszédének ezt a rövid kivonatát, igen kis képzelőtehetséggel is elgondolhatja azt a hatást, melyet sajtóban és közvéleményben egyaránt keltett. A jobboldal lapjai nyílt kihívásnak minősítették az emberiség legfőbb létszámát-méltóbb javai és az állami szuverenitás ellen. Parlamentben és a közélet minden lehetséges fórumán valóságos offenzívára indult meg az EWAG-nak Auer beszéde által leleplezett s most

már nyíltan bevallott hatalmi törekvései ellen, s az a békés és politikailag passzív kereskedelmi szervezet, melynek eddig az EWAG képét, mutatta, most egyszerre harcias és imperialista jellegűt öltött az általános támadásnak e tükrében.

Meg is mutatkozott rövidesen ennek az állásfoglalásnak a hatása. Az új egyetem alig győzte, hogy a mindenünnem tuduló hallgatóság részére helyet biztosítson. Az előadások állandó és hatalmas érdeklődés mellett folytak, a demokratikus világsajtó beszámolóit az emberi haladás egyik legfőbb tényezőjeként üdvözölték, s a külön Elster Harry rendelkezésére álló lapok higgadtan és céltudatosan verték vissza az EWAG ellen intézett támadásokat. Harry sugalmazására Auer professzor beszédét mint nagyjelentőségű, de elméleti célkitűzést tárgyalták, mely legkevésbé sem befolyásolja az EWAG vezetőségének már korábban megállapított programját és kereskedelmi politikáját. Ugyanilyen értelemben szólaltak fel az EWAG hívei is mindazonkon a közéleti fórumokon, melyeken az ellenfelek nyilatkozatai hangzottak el, s így, legalább látszólag, elvették élet azoknak a támadásoknak, melyeket Auer professzor megnyitó beszédének politikai értelmezései születtek. **Folytatjuk.)**

ROYAL-MOZGÓ MUSORA

Ma, vasárnap utoljára:

Vágyak éjszakája, Zenés filmremek. Willy Forst, Hilde Wagener. Holnap, hétfőn különleges premier: Urak frakkban, Francia operett-sláger. Fősz.: Tito Schipa, a világ legelső tenoristája, Jan Kiepura válytársá. Jegyek elővételben.

URANIA-MOZGÓ MUSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

A láthatatlan gárda, Megrendítő képző történet, főszerpekben: Brigitta Helm, Karl Ludwig Diehl, Theodor Loos.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírástól kezdve 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Válogatott gesztenyét, szilvát, diót, mogyorót, gombát szállít megfelelő előleg ellenében utánvétellel legutányosabbban. Roóz, Täuti de sus, Baiamare.

Keresek 4 vagy 5 szobás komfortos lakást belvárosban május 1-re, esetleg hamarabb is. Dr. Krausz, Piata Mihai Viteazul 3.

Héber, német okl. nyelvtanárórát ad, románul korrepetál olesón. „Esetleg lakásért” jelígre.

Kereskedők figyelmébe! Minden minőségű „Terno”-kendő és „Segesvári szőtes” legelőnyösebben Holländer Izsák Cluj textil sátrában szereshető be.

Makulatura papír kicsiben és nagyban kapható Str. T. Vladimirescu 17.

Express libahuscarnok! ארטה כשר
Jól jegyezze meg ezen hallatlan olcsó árakat és rendeljen:
Füstölt libahúst kgja 60 lej
Frissen olvasztott libaszir kgja 45 lej
Bőr és haj kgja 36 lej

Friedmann M. Oradea,
Piata Mihai Viteazul 11.
Cim: Express libahuscarnok.

Alást keres bizalmi állást önként otthagyo 27 éves zsidó férfi. Elmenne rakárnoknak, könnyebb irodai munkára, pénzbeszedőnek vagy bármilyen bizalmi állásba. Jó referenciák. Szives érdeklődést „Szerény igényű” jelígre a kiadóba kér.

Circa négyszáz holdas birtok fix-adminisztrációjáról értekezni lehet. Dr. Jacobi Cluj, Dorobantilor 5.

Megnősülne 32 éves jól szituált egytemet hallgatott nagykereskedő. Levelet „Vállalat nagyobbítás” jelígre a kiadóba kérek.

Pedigrés foxterrier díjnyertes szülőtől eladó. Téby Barna Tinca jud. Bihor.

Gyorsírást tanítók, rövid idő alatt, olesón. Cim a kiadóban.

Éladó két báránybórszönyeg, tölgyfaágy villanylámpa, csillár, márványlapos tűkrösmosó str. Caragiale I. (v. Tompa M. hály ueca) földszint jobb.

Kérjen örölt sót és kristály cukrot

csakis olyan papirzsákokban, mint a cementzsákok. A papirzsákok erősek, tiszták, áthatlanok és olesóbbak, továbbá megóvják tartalmukat a nedvességtől és sok más előnnyel is bírnak.

KÖVETELJEN TEHAT CSAKIS PAPIRZSÁK CSOMAGOLAST!

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MUSORA:

Vasárnap d. u. 3 órákor: Madarász.

A temesvári operett társulat műsora a Magyar Színházban:

Vasárnap d. u. 3 órákor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Vasárnap d. u. 6 órákor: Dubarry. Operett.

Vasárnap este 9 órákor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Hétfő este félkilencor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Kedd este: Kék lámpás. Ujdonság. Szerda este: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Csütörtök este: Bolond óra. Ujdonság.

Péntek este: Tessék beszállni. Operett premier.

Szombat este: Tessék beszállni.

Vasárnap d. u. 3: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Vasárnap d. u. 6: Tessék beszállni.

Vasárnap este 9: Tessék beszállni. Helyárak: 10, 15, 20, 25, 30, 45.

SELECT-MOZGÓ MUSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

A sas és a keselyű. Izgalmas repülőfilm, eddig nem látott szenzációs felvételekkel. Főszerpekben: Frederic March, Carola Lombard.

Ma nyílt meg a legjobb bukaresti

Erdélyi vacsorázó és borozó

(Str. Doamnei 13.) a volt Alcazar mulató összes helyiségeiben.

Kolozsvári

Halász Lajcsi

énekes primás jazz és cigányzenekarával

reggelig

muzsikál.

Polgári árak

Igazgató:
BERGER JÓZSEF.

Cl
tud.
Dun
akit
13 é
szere
hé n
eltáv
seket
mélto
A
ben s
ségbe
ténéi
Anna
létük
tartó
szerze
és a k
A v
huzza
désére
— N
tem a

Fé

Nagy

Berlin
elhatáro
megelőz
életbe e
zóan. A
létlan id
ha a b
ság vagy
potában
Alapve
zet bevez
nözőket,
legmagas
sük kitöl
munkakö
biztonság
közbitom
nek. Ado
sági örize
tonsági ö
ezidőszeri
ben meg
A törve
bünözöket
Iyosan ve
férfitlan
rás, amely
ból áll, o
mas a be

Sop

Zuhor

Budapes
zönségét
ban az a
melyet Ze
egytemi t
el. A fin
fejszeapá
tól különv
elkövetése
A 15 éve
Sopronban
Pannóniába

E
szabadalmaz
cseréj

Azonnali me
költség. Böve
mérnök Clu
43-

Tavaszi ébredése, amely a törvényszéken fejeződött be

Amikor a csábító el akarja venni a lányt, de az apa közbelép

Cluj-Kolozsvár, nov. 18. (Az Uj Kelet tud.) A törvényszék első szekciójának Dunca tanácsa előtt huszéves legény áll, akit azzal vádol egy haragos apa, hogy 13 éves leányát elcsábította és egy hétig szerelmi viszonyt folytatott vele. Egy héttel mulva sikerült a pater familiasnak eltávolítani egymástól a fiatal szerelmeseket és most kéri a törvényszéket, hogy méltóképpen büntesse meg a legényt.

A vádlott, Muresan László, a múlt évben szolgaként elszegődött egy Sárd községi gazdag paraszt birtokára. Kellően többet tartózkodott a gazda 13 éves Anna leányával. Ebből a gyakori együtt-létükből származott aztán az egy hétig tartó „tavaszi ébredése”. Az apa tudomást szerzett a két gyerekegyes viszonyáról és a legényt nyomban kilökte a házból.

A vádlott magas, szép szál legény, kihuzza magát a bíróság előtt. A bíróság kérdéseire önzertesen hangon felel.

— Nem érzem magam bűnösnek. Szerelem a leányt és el is venném feleségül.

Az apa azonban, akit ezután hallgatnak ki, összeráncolt szemöldökkel, haragosan néz a vádlóra, majd a bíróság felé fordulva kijelenti:

— Nem adom a leányomat ennek a legénynek. Nem szereti ez a leányomat, csak a pénz szagát érzi.

A leány megszeppenve ül az első padban. Ijdedten néz hol a bírakra, hol pedig haragtól tájtékozó apjára. Az elnök ítélethozatal előtt még egyszer megkérdezi az apát, hogy akarja-e leányát hozzáadni Muresan Lászlóhoz, mert ebben az esetben az ügyész elejti a vádat a legény ellen.

— Nem, semmiesetre sem adom a leányomat egy ilyen csavargóhoz.

Rövid tanácskozás után kihirdetik az ítéletet. Hat hónapi börtönrre ítélik a legényt. Hiába minden szerelem, minden jó szándék, a pater familias érvényesíti jogait és nem enyhül meg. Az ítélet ellen a legény fellebbezést nyújtott be a táblához.

Férfiatlanítás és biztonsági őrizet a német büntetőjogban

Nagy politikai amnesztia lesz karácsonykor Németországban

Berlin, nov. 18. A birodalmi kormány elhatározta, hogy a büntetőjog reformját megelőzően már rendszabályokat léptet életbe egyes sürgős kérdésekre vonatkozóan. A szellemileg fogyatékosokat korlátlan időre tébolydában lehet elhelyezni, ha a bűncselekményt beszámíthatatlanság vagy csökkent beszámíthatóság állapotában követték el.

Alapvető jelentőségű a biztonsági őrizet bevezetése. E szerint közveszélyes bűnözőket, ha visszaeséstől lehet tartani, legmagasabb mellékbüntetésként büntetésük kitöltése után valamely intézetben munkakényszer kimondásával mindaddig biztonsági őrizetben tarthatók, amíg a közbiztonság számára veszélyt jelenthetnek. Adott körülmények között a biztonsági őrizet életfogytig tarthat. Ez a biztonsági őrizet azokra is kimondható, akik ezidőszent már valamely feigyeztetésben megkezdtek büntetésük kitöltését.

A törvény elrendelheti, hogy azokat a bűnözőket, akik bűncselekményeikkel súlyosan veszélyeztetik a közkereskedést, férfiatlanítsák (kasztrálják). Ez az eljárás, amely az ivarmirigyek eltávolításából áll, orvosi tapasztalat szerint alkalmas a beteges ösztön megszüntetésére,

vagy legalább is gyengítésére, úgy hogy az illető nem veszélyeztet többé a községe. Az új törvény megalkotását november 14-én határozta el a birodalmi kormány.

Berlin, nov. 18. Karácsonyra Németországban nagy politikai amnesztia készül. Franck dr. birodalmi igazságügyi biztos nyilatkozatot közöl az Angriff-ben, amelyben bejelenti, hogy már a legközelebbi napokban messzemenő kegyelmi javaslatot terjeszt Hitler kancellár elé. A közkegyelmet a november 12-i választás eredménye tette aktuálissá. A birodalmi kormány ezzel az aktszal akar válaszolni a bizalomnak arra a meghatározó megnyilvánulására, amellyel a német nép november 12-én a kancellár kérdésére válaszolt. Az a nép, amely bizalmának ilyen páratlanul lelkes formában tud kifejezést adni, megérdemli, hogy kormánya ugyanilyen bizalommal nyújtsa neki mindkét kezét és magához ölelje. Franck dr. végül kijelentette, hogy a kegyelmi aktsura még feltétlenül karácsony előtt sor kerül, úgyhogy a német nép karácsonyra megkaphatja a november 12-én kiderült ajándékot.

Sopronban elfogták Zemplén Dénest, a tizenöt éves anyagilkost

Züllött életmódja miatt gyilkolta meg anyját a tizenöt éves fiu

Budapest, november 18. Budapest közönségét két nap óta tartja izgalomban az a borzalmas anyagilkosság, melyet Zemplén Dénes, Zemplén Géza egyetemi tanár tizenöt éves fia követett el. A fiu hajmeresztő kegyetlenséggel, fejszecsapásokkal gyilkolta meg apjától különváltan élő anyját. A fiu a tett elkövetése után eltűnt Budapestről.

A 15 éves anyagilkost, Dénest ma Sopronban elfogták. A fiu a soproni Pannóniában lakott és saját neve alatt

jelentette be magát. A szálloda portás a olvasta a gilkosságról szóló tudósítást, nyomban telefonált a rendőrségre. A detektívek benyitottak a fiu szobájába s le akarták tartóztatni. A fiu a letartóztatás elleni védekezésül bicskát rántott, de lefogták s megkötözve be szállították a rendőrségre.

Eleinte tagadott, de később bevallotta tettét. A gyilkosság okául anyja könnyelmű életét jelölte meg. A tettet megelőző este veszekedtek s anyja pofonította. Reggel folytatták a veszekedést. Ennek során ragadott baltát s fejbe ütötte anyját. Amikor látta, hogy elvágódik, szinte önkivületi állapotban tovább csapkodott a fejszével.

A lapok közlése szerint az áldozat klettománias, kártyás, iszákos volt. Férfjától elválásakor harmadik gyermeke, a gyilkos fiu három éves volt s anyjának ítélte őt a bíróság. Az idők folyamán az anya egyre mélyebbre süllyedt a züllés útján. Durva férfiak egymást érték kis lakásukban. Nappal az asszony a diványon hevert, regényeket olvasott s este mindig társaságot tartott maga körül, az utóbbi időben túlyomóan mesterlegé-

Előtűzelés

szabadalmazott kettős köpennyel meglevő cserépkályhákhoz

Azonnali melegszolgáltatás, fele tüzelőköltség. Bővebbet: Marko V. okl. gépész, mérnök Cluj, Ca'ea Regele Ferdinand 43-45, Telefon 453.

E 4 főalkatrész, amely a

Lady

KÖLNIVIZEK

hírnevét megalapozta:

- válogatott parfüm-esszenciák
- csodálatos keverék
- tiszta és koncentrált alkohol
- megfelelő érettség

védve van a lepecselt üvegcsé és a jótálasí pecsét révén.

- A legkifináltabb parfüm-esszenciák
- Ezen esszenciák ragyogó keverése
- Tiszta és tömény alkohol
- Megfelelő érettség

ezek azok az elemek, amelyek a

Lady

KÖLNIVIZEK hírnevét megalapozták

Ezen értékes alkatrészeket édi meg az eredeti Lady üvegcsé, a garancia-pecsét. Kérjen csak ilyen pecséttel ellátott üvegcsét. Más ne fogadjon el!

EAU DE COLOGNE

Lady

JOCKEY CLUB, PERLE DE PARIS, PARISIENNE Chat Noir ROUGE ET NOIR

nyeket.

A gyerek lyukas cipőben járkált, kosztja nem volt s a népkönyhára ment ebédelni. Amikor gimnáziumba került, társai állandó céltáblája volt anyja életmódja miatt.

A fiu aztán felkereste a Műgyvetemen atyját, aki a mezővárosi gimnáziumba irattá be s elhelyezte az ottani internátusban. Alig töltött ott néhány hetet, az

anyja levélben husz pengőt küldött neki azzal az utasítással, hogy azonnal induljon vonaton vissza Budapestre.

Megérkezve az asszony közölte a fiuval, hogy újabb nőtartási pert akar indítani volt férje ellen s ebben a perben szüksége lesz tanuvallomására. A fiu tiltakozott s kijelentette, hogy nem árulja apjának, aki gondoskodik róla.

A marosvásárhelyi Wizo folyó hó 8-án Schwartz Dezsőné tartott rendkívül sikerült teát, ugyanekkor Fritsch Józsefnél is nagyszerű Wizo összejövetel volt ugyancsak tea keretében. A vásárhelyi Wizoban egyébként nagy lendülettel indult meg a munka és a hölgyek igaz odaadással szolgálják a Wizo ügyét.

Nagykárolyban is megalakult a Wizo. Dr. Roth Dezsőné az erdélyi Wizo elnöknője dr. Fájné és dr. Fekete Samuné, szatmári Wizo-tagok kíséretében Nagykárolyt is meglátogatta szervezeti körutja során és látogatójának eredménye a nagykárolyi Wizo megalakulása volt. A nagykárolyi hölgyek az elnöknő látogatásának hatása alatt nagy lelkesedéssel tették magukévá a Wizo-munkát.

Nagybányán ugyancsak sikerült újjalakítani a Wizo-csoportot dr. Roth Dezsőné és Weinberger Nándorné személyes látogatása alkalmával. Az új Wizo-csoport vezetősége a következőképpen alakult meg. Elnöknő: Rózsa Morné, ügyvezető elnöknő Boros Pálné, munkabizottság tagjai: dr. Kertész Arminné, dr. Sarudi Farkasné, Weisz Sándorné, dr. Gerendi Bélané, dr. Herskovits Farkasné és Somló Arminné.

Maroshévízen megalakult a Wizo. Kohn Mártonné kezdeményezésére a maroshévízi zsidó hölgyek is megalakították helységük Wizo-csoportját, melynek vezetősége a következőképpen alakult meg: Diszelnők: Biedermann Győzőné, Grab Morné, Bermann Leoné, ügyvezető elnök: Lignornik Fülöpné, alelnök: Márton Béláné, jegyző: Fritsch Eszter, titkár: Blutner Mártonné, pénztárosnő: Mármor Morné, ellenőr: Blumenthal Józsefné, Feichmann Mártonné, KKL-biztos: Sauerné, KH-biztos: Grünbaumné, könyvtárnok: Hirsch Dezsőné. A csoport megszervezésében Lignornikné fejtett ki páratlan agilitást.

Kuncz Aladár: A fekete kolostor. Halálos ágyán fejezte be a nagytehetségű író nagyszerű regényét, amely az utolsó évek egyik legnagyobb szenzációja volt. A tüneményes sikert aratott regény könyvnap díszkiadásban, hófehér papíron, díszes vászonkötésben, 550 old., az Athenaeum kiadásában 90 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál Kvár, Kérjen Athenaeum jegyzéket.

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Az Exekutíve felhívása

A leglényegesebb feladatok és kötelezettségek, melyeket a VII. világkonferencián magunkra vállaltunk, a következők:

1. A cionista propaganda intenzívebbé tétele és aktívabb közreműködés a cionista szervezet fejlődésében és erősítésében, egyrészt a sékeleknek a Wizo tagjai között való terjesztésével és eladásával, másrészt annak lehetővé tétele által, hogy a Wizo közvetlenül vegyen részt az összes cionista testületek és kongresszusok tanácskozáiban és határozatainak végrehajtásában. Az országépítő alapok, a Keren Kajemeth és a Keren Hajeszodert való munka felfokozása és erősítése. A KKL esetében különösen döntő jelentőségű határozat kötelez bennünket, miután egy szigorúan megállapított kontingenst vállaltunk magunkra és a közös propaganda-munkára is elköteltük magunkat a KKL-nek.

2. Elhatároztuk, hogy minden erőnkkel és minden befolyásunkkal oda fogunk hatni, hogy a Palesztina-hivataloktól nagyobb mennyiségű leány és nőcertifikátokat eszközöljünk ki és hogy gondoskodni fogunk az új, különösen a németországi bevándorlók szakszerű kiképzéséről. Ez a kérdés a konferencia tanácskozáinak gyújtópontjában állott és döntő kihatással lesz a mi munkánkra.

3. Elhatároztuk, hogy egy, az eddigieknél szélesebb együttműködési munkaalapot teremtsünk a Wizo ifjusági utánpótlásával, a Jung-Wizoval, mely ezennel szervesen összefügg a Wizo szervezetével és művével.

4. Biztosítanunk kell az 1933-35. évi munkaperiódus költségvetését palesztinai intézményeinknek és egész munkánknak fenntartása és továbbépítése érdekében.

Az Exekutíve a konferencia óta eltelt időt arra használta fel, hogy a konferenciái határozatok végrehajtását beindítsa és már is nagy, jelentős eredményt könyvelhetünk el ezen az uton a németországi leány- és asszonybevándorlás előkészítését és kiképzését illetőleg. Az Exekutíve és az angliai föderáció együttes fáradozásai folytán sikerült elfogadtatni a német zsidók angliai segélybizottságával azokat a javaslatokat és terveket, melyeket a munkások tanácsa terjesztett a konferencia elé és amelyeket az exekutíve a segélybizottság elé vitt. A Wizo tehát az angliai segélybizottságtól nyert szubvenció és kölcsön segítségével a közeljövőben már hozzáláthat a németországi zsidó asszonyok és lányok százainak mezőgazdasági,

háztartási és ipari kiképzéséhez.

Elvtársaink!
Ha most rendkívüli örömmel mutatunk rá erre a nagy eredményre, ugy az nemcsak azért történik, mert mély elégtételt tölt el bennünket, hogy teljes erővel kapcsolódhatunk be a német zsidók palesztinai begyökereződésének nagy művébe, hanem azért is, mert ez az eredmény ama felismerésnek köszönhető, hogy a Wizo palesztinai intézményei által egyedülálló, racionális kiképzési lehetőségeket nyitott meg a zsidó asszonyok és lányok számára, mely lehetőségek nagy mértékben a németországi bevándorlás javára is fognak szolgálni. A Wizo-munkának és jelentőségének ezen elismerése kell, hogy új erőt, akaratot és bizakodást adjon nekünk. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a kívülről jött segítség munkánknak csak egy részét szolgálja. Azok a kötelezettségek, melyeket intézményeink fenntartása és konszolidálása kapcsán vállaltunk magunkra, ezzel nem lettek kisebbek és ezekről a magunk erejéből kell gondoskodnunk.

Az elmúlt esztendő, nagy nehézségek ellenére is, viszonylag kedvezően álltunk ki. Összes erőink egybefogásával sikerült megőrizni intézményeink intaktságát, sőt áldozatkész barátaink segítségével sikerült lehetővé tenni a második nahalali ház felépítését is. Ma, amikor a gazdasági válság sokkal súlyosabb és kritikussabb a cionista mozgalom számára, a tavalyinál is nehezebb feladatok előtt állunk. A Wizo minden tagjának, minden zsidó nőnek éreznie kell, hogy a felhívás, melyet ma kibocsátunk, egyúttal figyelemzés is, hogy ezekben a sorsdöntő órákban ébren legyünk mindannyian és minden erőnkkel a ránk váró nagy feladatok szolgálatába állítsuk. Felhívjuk összes tagjainkat és barátainkat, hogy teljes energiával és odaadással dolgozzanak szervezetünk erősítéséért és hasznát adják, hogy minden zsidó házába behatoljon a cionista ideál és minden embert megnyerjünk Palesztina számára. És szólunk azon zsidó asszonyok nagy tömegéhez, kik maig nem hallgattak a mi szavunkra, hogy teljesítsék kötelezettségeiket, melyek mint népünk tagjaira, mint a zsidó tradíciók őrzőire hárulnak rájuk és ennek jegyében csatlakozzanak a mi munkánkhöz Erec Jisraél felépítéséért.

A Wizo exekutíve nevében:
Lady (Herbert) Samuel, diszelnőknő,
Dr. Vera Weizmann, **Rebecca D. Sieff**,
Henriette Irwell, **Olga Walmann**,
Romana Goodman, **Miriam Sacher**.

Levél Nész Cionahból

Az alábbi kedves sorokat Steinmetz Rachel a szigeti Aviva-Barissza és Birjonkén volt vezetője írta, akit az erdélyi Wizo a nész-cionahi leányfarmon helyezett el.

Nész-Cionah, 1933. nov. 5.

Meglehetősen el vagyok foglalva. Reggel és este is leckéim vannak. Ma reggel egy „Mádrich” tartott előadást a „refeth”-ről (tehénistálló). Ma este a szomszédos Rechoboth koloniaról jött át egy férfi, aki a kémiát fogja tanítani. Délben mikor szünidőnk van, már nagy a hőség és muszáj egy kicsit lefeküdni. A munka nem fáraszt ugyan olyan nagyon, de nem akarom magam teljesen lestrapálni. Este a vacsoráig nem lehet semmit sem csinálni és vacsora után pedig rakosgatók, őrök egy kicsit, aztán almos vagyok és lefekszem. Az is baj, hogy én a sátorban lakom. Lámpa világít és így nem is lehet mellette csak aludni. Egyébként jó benne lakni. A rádió is behallatszik és legalább nem kell 33 leányt a lármázását hallani. Kb. 39-en vagyunk itt, 6-an alszunk a sátorban. Még mindig nem volt alkalom jól körülnézni.

Szombaton egész nap aludtam és rájöttem gondoltam. Pénteken már 3 órákor felregettük a munkát, rendszeren felöltözköd-

tünk és vacsorára rántott halat kapunk (hűden). Az aszalton 2 gyertya volt meggyújtva.

Szombat reggel 8-ra kellett felkelni, de lehetett később is. Reggelre teljes kálacsot kaptunk. Jó ebéd is volt. Jöttek látogatók, látogatóba is lehetett menni és aludni egész nap. En csak a tyúkólból voltam vizitálni. Mondhatom, gyönyörű tyúkkállomány van itt, vagy 10 ketrecben vannak elhelyezve a különféle fajtájú tyúkok és egytől-egyig fehérek. Általában az egész országban csak fehér tyúkokat tenyésztnek. A tehénistálló is nagyon szép. A tehéneket nem láttam, mert éppen a legelőn voltak. A turó és a tejföl azonban nagyon jó. A Meseznek (farm) 90 dunam narancsos van, nagyon szép bulgár kertészet, gyönyörű virágos kertje és faiskolája. En most a virágoknál dolgozom.

Ami az itteni életet illeti, há az nagyon közvetlen. Pld.: az Ada és Riva, (mi csak így szólítjuk őket), valamint Chana Adler a konyha vezetője velünk együtt étkeznek, felőlük lehet beszélni, lármázni, az evéssel sem kell várni és nem nagyon fektetnek suyt arra hogy „fegyelem” legyen. Adával beszéltem esütörtökön és azt mondta, hogy ő nem nevelj az embereket, mert már elég nagyok, hogy egyedül vezessék ma-

gukat, ő nem megy kontrollálni, hogy a szobáikba mit csinálnak. És tényleg jöhetnek vendégek, lehet cigarettázni is, persze nem munkaidőben, de — mondotta — feltétlenül megkívánja, hogy meg tartsák a szombatot, hogy ne irjanak vagy mossanak stb. Nagyon kedves nő.

A farmra már hivatalosan felvettek. A héten lesz orvosi vizit.

A beosztás a következő: jelenleg mindenféle dolgozatók, azután 3 hónapig a konyhákban lesznek, 3 hónapig a takarításnál, a tyúkólnál az istállóban, majd a párdeszben. Egy év után döntenem kell, hogy miben specializálom magam.

A héberrel kissé gyengén állok és az előadásokat bizony nehezen értem még meg. A kémiát még elég jól megértet-

tem, mert az előadó lassan beszél, de a többiek rém gyorsan beszélnek. Nagyon jól jönne nekem most a Klári botanika könyve, füzetek és kémia könyve.

Palesztinai impressziómról még nem írhatok, általában az erdei helyzetről sem, legalább is egyelőre. Haifában négy napig voltam a legnagyobb nyugalomság közepette. Szinte kábult voltam. Azután rögtön Tel-Avivba a karanténba mentem és most, egyenesen ide jöttem. Az országból keveset láttam. Legalább is keveset ahhoz, hogy tiszta képet alkossak magamnak mindenről. No meg a nyelvet sem tudom még eléggé. Egészen megbűtölök, újságot nem tudok még jól olvasni, az Új Keletet, de szívesen elolvasnám. Remélem egy-két hét múlva már én is mehetni fogok Tel Avivba.

WIZO-HIREK

Reorganizálódott a szatmári Wizo. Heteken át készülődtek Szatmár zsidó asszonyai, az erdélyi Wizo elnökszónyának dr. Róth Dezsóné és a kolozsvári csoport ügyvezetőjének, Weinberger Nándornénak méltó fogadtatására. Türelmetlenül várták november 7-ikét, hogy hallhassák az erdélyi Wizo vezető hölgyeinek tanító és buzdító szavait. Vasárnap délután a Kereskedelmi Csarnok nagytermét, már jóval az előadás megkezdése előtt zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő asszonyok tömege. Eljöttek valamennyien, hogy megjelenésükkel is dokumentálják érdeklődésüket a Wizo problémái iránt. Dr. Schwartz Lajosné üdvözlő és megnyitói szavai után, a legnagyobb csendben hallgatták meg Weinberger Nándorné közvetlenséggel elmondott szavait: az összsidósági helyzetéről, a Galuthban és Palesztinában, a Wizo célkitűzéseiről és munkájáról; a német zsidók mentalitásáról és palesztinai elhelyezkedésének lehetőségeiről. A pompás előadást lelkes tapsal köszönte meg a hallgatóság. Ezután dr. Róth Dezsóné emelkedett szólásra. A hallgatóság nagy figyelemmel kísérte az elnökszónyának nagy koncepciójú előadását, melyet percekig tartó zajos taps követett. Dr. Schwartz Lajosné záró szavaival ért véget a gyűlés. Az előadás lelkesítő hatása alatt még aznap elhatározták a Wizo újraalakítását, mely szerdán, e hó 8-ikán ünnepélyes keretek között meg is történt. A közgyűlést dr. Fischer Samu nyitotta meg lendületes beszéddel, majd dr. Jordán Viktorné tartott magas színvonalú előadást a Wizo programjáról és célkitűzéseiről. A közgyűlés egy minden reményekre feljogosító, nagyszerű elnökséget választott dr. Fischer Samuval az élén és ez a munkabizottsággal és a választmánnyal együtt garanciát nyújt arra, hogy a Wizo Szatmárt is nagy munkát fog kifejtetni és ugy kulturális, mint anyagi téren erős támasza lesz a Wizo Erdély és a világföderációjának is. A munka már meg indult és vendégeink tiszteletére e héten már 2 teát is rendeztünk, melyeket dr. Róthné és Weinbergné előadásai tettek színesé.

A nagyváradi Jung-Wizo folyó hó 12-én tartotta meg nagy érdeklődés mellett tisztújító közgyűlését. A választás előtt dr. Jeremiás Aranka ismertette a Balfour deklarációt, annak jelentőségét és következményeit, megjelenésének tizenhatodik évfordulója alkalmából. Utána Rosenberg Mancsi a Wizo főtükára buzdította az összegyűlt lányokat fokozottabb munkára és érdeklődésre a zsidó problémák és a cionista munka iránt. Szavai nagy tetszést arattak. Dr. Markovits Ignác a Wizo elnöke vezetésével a jelölt bizottság ajánlatára a következő tisztikart választották meg: Elnök Dr. Jeremiás Aranka. Alelnök: Moskowitz Olga és Rác Böske, titkár Nisszel Nelly, pénztárnok Horváth Irén, jegyző Weisz Szerén, ellenőr Epstein Sári. Kulturális bizottság tagjai: Rotschild Elly, Braun Margit, London Böske, Klepner Irén, Kohn Lola, Leichmann Nelly, Keren-Kajemeth bizottság: Rosenberg Olga, Schlésinger Elvira, Berliner Rivka, Friedmann Aranka, Weisz Viola, Márkstein Baba. Vigalmi bizottság: Moskowitz Baba, Grosz Ilus, Moskowitz Elza, Spitz Agi, Ziszovits Nővérek, Schulhoff Anci,

Steiner Eva, Halász Erzsé, Soor Irén. A vezetőséget egy 30 tagú választmány egészíti ki.

A gyűlés elhatározta, hogy a Jung-Wizo minden vasárnap d. u. 4 órákor rendes heti dienetet fog tartani, amelyre a tagok megjelenése kötelező és érdeklődőket szívesen látnak. A legközelebbi dienet vasárnap folyó hó 19-én d. u. 4 órákor lesz megtartva a Nagypiac tér 11. szám alatt (Ullmann-palota) a Wizo saját helyiségében. Rác Böske fog irrodalmi előadást tartani, utána szervezeti referátum és megbeszélés lesz.

Reiter Lunka és Bleier Adolf előadásai a nagyváradi Wizo-ban. Magas színű előadás színhelye volt a napokban a nagyváradi városi háza tanásterme. A Wizo rendezésében dr. Kohányi Rezső: Fizikai, dietikai és erkölcsi törvények című dolgozatát olvasta fel és kommentálta Bleier Adolf a Kishiteltbank igazgatója. A magas színvonalú és nagykonceptiójú dolgozatnak értékeit élesen és határozatosan emelte ki Bleier Adolf előszava, amely rámutatott és pótolni igyekezett azokat a hiányokat, melyek magából a dolgozattól bizonyos okok miatt ki kellett, hogy maradjanak. Reiter Lunka a Wizo országos ügyvezetője nagy óváció közepette emelkedett szólásra, majd hosszasan változta a németországi segélyakció beindításának sürgős szükségességét, utána pedig a Jung-Wizo-nak tartott értékes felvilágosító előadást. Dr. Markovits Ignác és dr. Jeremiás Aranka mondtak köszönetet az előadóknak élvezetes előadásukért.

Wizo-élet Temesváron. A gyárvarosi Wizo-csoport hétfőn, nov. 6-án a Romanu Markné lakásán tartotta meg heti rendes összejövetelét. Péterfi Endre tartotta meg előadásának folytatását.

A belvárosi csoport dr. Perstein Artúr lakásán tartotta meg heti értekezését. Giszkalay János tartott előadást.

A józsefvárosi csoport szerdán a Lusztig Hermann lakásán gyűlt össze. Rosenfeld Sándor tartott előadást Herzi naplójáról.

Itt említjük meg, hogy a Wizo hetenként kedden este a Boulevard cukrászdában összejövetelt rendez. A Wizo a keddi esti összejövetelekből a bevételnek 10 százalékát kapja. Az eddigi estélyekből kitűnt, hogy ezek a rendezvények igen szép eredményt hoznak a Wizonak és a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a temesvári közönség részéről a rendezvények iránt.

A „Bnot Cion” temesvári WIZO leány csoport f. hó 5-iki gyűlésén revüt tartott Márton Erzsé, a bibliai heti szakaszával Stein Blanka foglalkozott. Péterfi Endre a Balfour deklaráció és a világjárváró alatti cionista munka történelmi mozzanatairól beszélt rendkívül érdekes részletességgel.

A kolozsvári Wizo folytatja a „Láthatatlan bál” akcióját, mely már eddig is igen szép eredményeket mutat fel. Az elmúlt kedden Hönigsberger Miklósné volt kitűnően sikerült Wizo tea, folyó hó 21-én, kedden viszont Grün Samuné ad teát, melynek keretében Danzig Hillél, az Új Kelet munkatársa tart előadást.

A ZSIDÓ ASSZONYT kiadja az erdélyi WIZO temesvári központja. Piata Assanesti 4.

HIREK

Royal Mozgó

Ma, vasárnap utoljára:
„Vágyak éjszakája“
 Zenés filmremek.
 WILLY FORST, HILDE WAGENER.

Holnap, hétfőn különleges premier:

„Urak frakkban“

Francia operettszínház, Fősz.:

Tito Schipa

a világ legelső tenoristája, Jan Kiepura vetélytársa, Jegyek elővételben.

— A lengyelországi Eth Liwnoth konferenciájának határozatai. Megírta az Uj Kelet, hogy a napokban tartotta meg egy konferenciáját az Eth Liwnoth lengyelországi cionista párt. A konferencia megnyitói ülést tartott Nahum Szokolow, a Cionista Világszervezet elnöke is. annál feltűnőbb, hogy a konferencia élesen állást foglalt a mai cionista exekutívvel szemben és elhatározta, hogy ellenlégi magatartást fog tanúsítani. A konferencián megjelent dr. Schwartzbart (Kraakó), a Klacionista Világszövetség elnöke és nagy beszédet intézett a delegátusokhoz. Dr. Gottlieb, I. Heftmann és Zeitlin előterjesztései alapján egyhangúlag elhatározták, hogy az Eth Liwnoth nevének megőrzésével a klacionisták B. csoportjához csatlakoznak le. A konferencia tiltakozását fejezte ki a palesztinai zsidó bevándorlás korlátozása ellen.

— Stájerországban külön szekciót kellett felállítani a törvényszékeken a politikai perek letárgyalására. Bécsből jelentik: A stájerországi kerületi bíróságoknak sok a dolgot mostanában politikai perekkel. Emiatt minden bíróságnál külön szekció állították fel politikai bűnperekben való ítélezésre. — Grácban a német színházegyesület nemzeti szocialista tevékenysége miatt feloszlatott.

— Elkerülhetetlen a francia kormány bukása. Párizsból jelentik: Általában az a vélemény alakult ki, hogy a kamarai pénzügyi bizottság jelentős változtatásokat eszközöl a kormány pénzügyi szanálási tervén. A kormánybukást elkerülhetetlennek kell tartani.

Flanellek

ruhára és pizámára legnagyobb választékban
legelőszobban STEA-nál
 Cluj, Regele Ferdinand 9.

— Bonyodalom Ausztriában Starhemberg gráci beszéde miatt. Bécsből jelentik: Az osztrák Landbund küldöttsége megjelent Ranek parlamenti elnöknel s azt kérte, hogy hívjon össze pártközi konferenciát. A pártok bizonyos kérdésekben felvilágosítást akarnak kérni a kormánytól. Az elnök a pártközi konferenciára meghívta Kollmann volt pénzügyminisztert és Födermayer volt minisztert, a keresztényszocialista párt képviselőiben. Az elnökkel megtartott konferencián a Landbund szövettete Starhemberg herceg legutóbbi gráci beszédét, amelyet a rádió is közvetített és amelyben a herceg olyan kijelentéseket tett, amelyeket a nemzeti szocialisták Hitlerre, a Landbund pedig Winkler alkancellárra sértőnek találtak. A Landbund az értekezleten azt hangoztatta, hogy mivel a Landbund a kormányt támogatja, felvilágosítást kell kérni Dollfusstól a Winkler volt alkancellár elleni súlyos támadás miatt. A keresztényszocialista párt képviselői kijelentették, hogy a Landbund kívánságaiól tájékoztatni fogják pártjuk vezetőit. A Landbund most bevéria, amíg a keresztényszocialista párt megtárgyalja a kérdést a kancellárral. Egyébként a Landbundban sokan azon az állásponton vannak, hogy becsületsértés miatt pert kell indítani Starhemberg herceg gráci beszéde miatt. Egyik osztrák vidéki lap azt írta, hogy a bécsi német követ társául Dollfusszal Starhemberg gráci beszéde miatt. A német követséghez közelálló körökben erről mit sem tudnak.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretett férjem halála alkalmából mélyes fájdalmatam részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok köszönetet. Özv. Szilgetvári Józsefné és gyermekei.

— Árvák esküvője. Vasárnap délelőtt háromnegyed egykor a Pap ucca 36 alatt lévő Zsidó Arvagondozó helyiségében tarták meg esküvőjüket Berl Vilna és Stern József, melyre a vezetőség ezúton hívja meg elsősorban az Arvagondozó tagjait, és felkéri mindazokat, akik az árvák ügyei iránt szeretettel és érdeklődéssel viseltetnek, hogy vegyenek részt az árvák esküvőjén, mely az Arvagondozó örömmünepélye lesz.

— Orvosi hír. Med. univ. Dr. Katzer Ödön belgyógyász rendelőjét P. M. Vitaez (v. Széchenyi tér 2. szám) alatt megnyitotta. Rendel 10—12 és 3—6-ig.

— Katolikus papok ildóztetése Németországban. Prágából jelentik: A csehszlovákiai katolikus tanítók Dornbirnban megtartott konferenciáján dr. Waitz püspök nagy beszédben mutatott rá arra a veszedelemre, mely Németországban fenyegeti a katolicizmust. Elmondotta, hogy dr. Faulhaber müncheni kardinális ellen letartóztatási parancsot akarnak kiadni, mert éveken keresztül elítélő hangon nyilatkozott a náci zsidóellenes agítációjáról és védelembe vette a zsidóságot, melyben a magasabb vallás-erköcsi ideál megtestesítőjét látta. Már talán alá is írták az elfogatási parancsot, holott von Epp tábornok müncheni helytartó személyesen interviuált Hitlerrel a kardinális ügyében és lemondásával fenyegetőzött, ha mégis megtörténne a főpap letartóztatása. Bajorországban 140 lelkész vettek őrizetbe, Palzben pedig szegényplakátokkal a testükön meztelb cipelték végig a papokat az utcákon.

1 m. pizama flanel 17 lej STEA-nál

Cluj, Regele Ferdinand 9.

— Egy tehervonat kiskilása miatt négy órai késéssel futott be Kolozsvárra a bukaresti gyors. Kolozsváru szombat délelőtt nagy riadalmat keltett, hogy a reggel kilenc órakor érkező gyors hiába vártak az utasok és a Bukarestből érkezők hozzátartozói. A városban vasuti szerencsétlenségről beszéltek, mely állítólag Felsőtömösön érte a gyorsvonatot. Végül déli egy órakor, négy órai késéssel futott be a vonat. A gyors nem érte szerencsétlenség, hanem egy órával Tömösre érkezése előtt egy tehervonat mozdonya és három vagonja siklott ki. A pálya javítási munkálatai miatt a vonat négy órát késétt.

— Dollfuss merénylete a bíróság előtt. Bécsből jelentik: Ma kezdte meg az esküdtsek Rudolf Dertl, Dollfuss merénylete bűnperének főtárgyalását. A rendőrség a tárgyalással kapcsolatban széleskörű biztonági intézkedéseket fogantatott. A tárgyalási terembe mindössze hatvan látogatójegyet adtak ki. A kancellár tanuként kihallgatására déltájban került sor.

— Ma zajlanak le a spanyol képviselőválasztások. Madridból jelentik: Vasárnap lesznek a spanyol cortexválasztások. A pártok közülbelül három ezer jelöltet állították. Ezuttal az első cortexszemben nem 386, hanem 449 mandátum kerül elosztásra.

— Makaes szekrekedés, vastagbélkatarus, gyomorba, puffadás, vértorlás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny béli betegeknek is fájdalom nélkül hat.

— Kérelem. Barta Jenőné szegény özvegy asszony, akinek senkije nincs, arra kéri a jószívű embereket, hogy nyomorából segítsék ki adományokkal, amelyeket az Uj Kelet kiadóhivatala közvetít.

— Kilencvenkilenc százalék az angol bankjegyek aranyfedezete. Párizsból jelentik: A francia bankjegyek aranyfedezete 99 százalék. A Banque de France ott nem idegesítik az amerikai aranyvásárlások. A francia pénzügyi politika irányítói egyelőre nem terveznek semmiféle aranykivitelit tilalmat, mert időelőtti intézkedésnek tartják, noha a jobboldal egyre sürgetőbben száll sikkra a tilalom kiadása mellett.

Meg kell már végre mondanunk:

Fejkorpa és kihullott hajszálak a vállon és a ruhán, a haj kellemetlen szaga rendetlen és visszasztító benyomást tesznek.

Minden ember társadalmi kötelessége ilyesmit elkerülni.

Háználja rendszeresen

Dr. Dralle Birkenhaarwasser

hajápolószert. Feje tisztá és korpamentes lesz. Hajnövést erőteljesen előmozdítja, és haja könnyen idomul az elegáns frizurához.

Kapható minden drogueriában, gyógyszerárban, illatszerüzletben és fodrászüzletben.

— Menjou újból megnősül. Londonból jelentik: Adolphe Menjou kijelentette, hogy Verree Tasdale ismert filmszínésznőt nőül veszi, míhelt végleg felbontották Kathryn Carverrel kötött házasságát.

Miss Teasdale Hollywood legjobban elismert filmszínésznőjének tartják, míg Menjou régóta „a filmvilág divathőse” címet viseli. Menjou nemrégiben kijelentette hogy semmitől sem irtózik annyira, mint a vadonatúj ruha viselésétől; szolgálójának évenként 40—50 öltönyt kell néhány napig viselnie, mielőtt ő maga felvenné azokat.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál

Cluj, Regele Ferdinand 9.

— A német keresztények az őstamentum és a palesztinai keresztény szentek ellen. Berlinből jelentik: A német keresztények nagygyűlésén, amelyen kimondták a zsidó származású keresztények a nemzeti egyházból való kizárását és külön egyházból való tömörítésüket, megjelent és felszólt Müller bíróalmi püspök is. Szimpátiájának adta ki fejezés: a nemzeti alapon való egyházi szervezkedés iránt, de egy szóval sem reiktált azokra a sorozatos felszólalásokra, melyek az őstamentumnak a hitmezőmárból való kizárását követelték és odanyilatkoztak, hogy a keresztény szent helyeket nem Palesztinában, hanem Németországban kell keresni.

Legmodernebb formájú, színű és minőségű

KALAPOK

dus választékban
„HUTSIC“ (volt Hecht) kalapüzemnél
 Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30. Dej. Str. Eminescu 1. Női és férfi kalapokat jutányosan és szakzszerűen gyárt, tisztít és formál.

— A tengerbe veszett a „Saxiby” 27 főnyi legénysége. Londonból jelentik: A Saxiby angol teherhajó huszonhét főnyi legénysége a hullámsírba veszett. Tegnap délben feladták további kutatásukat, miután most már semmi kilátás sincs arra, hogy még életben találják a hajótörötteket. A szerencsétlenség színhelyén tartózkodó gőzösk is beszüntették a további kutatásokat. A Berengaria, miután négy óra hosszat keringett a környéken, irányt vett Newyork felé és továbbfolytatja fél napra megszakított utját.

NAPRÓL NAPRA

Egy párizsi impresszárió felolvasókörutat rendez Bunimnak, az irodalmi Nobel-díj ezidei nyertesének.

Elkészült Párizsban a Madame Bovary filmváltozata. A filmet Renior rendezte, kísérőzenéjét Darius Milhaud írta és főszereplői Max Dearly és Valentine Tesier. Még nem tudni, mikor lesz a film bemutatója.

A német állami színházak intendánturája terbe vette a szünetelő Deutsches Theater átvételét. A színházban drámai előadásokat terveznek.

6000 m. flanel

és más téli áru
gyári áron STEA-nál
 Cluj, Regele Ferdinand 9.

Königstein József képiállítása. A napokban zárult Königstein József, temesvári zsidó festőművész a Lloyd-klubban rendezett többnapos képiállítása. Az alig huszonegy éves, fiatal festő ezzel a kiállításával egy csapásra ismertté tette nevét. A képek — a kiállított kézrajzok és festmények — kifinomult, komoly művész lélekbe engednek belepillantást. Königstein József alkotásaiban el kell ismerünk, hogy a festő — a tulajdonképpeni huszonegy éves gyerekeMBER — nem pályázik a könnyű, hatásos sikerekre, művészetét nem váltja fel apró garasokra. Minden képében, minden rajzában a lélek, az ember rejtett titkait hozza felszínre Königstein József, aki az ártatlan szem ártatlan meglátásából is kihozza az élet dübörgő zaját — a kézzelfogható realitást. Nem szépit, nem ámit senkit — odaállítja a meztelen valóságot az ember szeme elé és megmutatja az életet. A fiatal festő igazi alkotó képessége különben a kollektív képekben nyilvánul meg. A ledorongolt ember hiábavaló küzdelme jut ezekben a képekben hangos kifejezésre. Azé az emberé, aki plasztikusan szimbolizálja a névtelen milliók tömegét és aki a „sok jó” közepette, egy talpalattnyi helyet sem tud magának kiverkedni a pusztá élet biztosítására. Königstein József komoly ígéret a jövőre nézve. Ezt különben az a nagyszámu, műértő közönség is honorálta, amely a tárlat tartalma alatt állandó látogatásával és szimpátiájával tüntette ki a fiatal zsidó festőművészt.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Menesztették Bukarest főpolgármesterét

Maniu elhárította magától a nemzeti parasztpárt elnökségét

Mihalachet választják meg Vaida utódául. A liberális kormány leépítette a szalonkocsikat

Éleshangu határozatokat hozott Kolozsváron a „szovátaisták” értekezlete

Bucuresti-Bukarest, nov. 18. (Az Uj Kelet tud.) Maniu Gyula bukaresti úja hatalmas szenációt keltett a fővárosban. A volt miniszterelnököt több mint ötezer ember várta az északi pályaudvaron, bevonulása valóságos diadalmenet volt, jellemzőképpen arra, hogy szimpatikák és antipatiák milyen hamar váltják fel egymást belpolitikai erkölcsiünkben. Megérkezése után Popovici Mihály vacsorán látta vendégül Maniut és a vacsorán résztvettek a lemondott kormány összes prominens tagjai.

Mihalache — a pártvezér
A nemzeti parasztpárt vezetésének ma délelőtre összehívott ülése elmaradt, mert Mihalache nem érkezett meg idejében. Ehelyett Maniu a Popovici Mihály lakására ment, ahol később megjelentek Mironescu és Madgearu is, hosszasan tanácskozva egymással. Vaida Sándor már nem vett részt ezen a megbeszélésen délelőtt 11 órakor Brassóba utazott, onnan pedig folytatja útját Kolozsvár felé. A Popovici lakásán tartott értekezleten konkrét formában merült fel a kérdés, hogy időszerte Maniu Gyulának a nemzeti parasztpárt élére való visszatérése. A volt miniszterelnök kategorikusan nem mel választott erre a kérdésre és maga helyett Mihalachet ajánlta a párt élére. Ezek után nemzeti parasztpárti körökben bizonyosra veszik, hogy a pártvezetés keddi ülésén hivatalosan tudomásul veszik Vaida Sándor lemondását és helyébe egyhanguan Mihalachet proklamálják. Vaida egyébként bucsukihallgatáson volt az uralkodónál, ugyszintén Mironescu is, aki ugyancsak magas kitüntetéssel hagyta el a királyi palotát.

Cluj-Kolozsár, november 18. Ismeretes, hogy dr. Socol Aurel képviselő aláírásával a lapokban felhívás jelent meg, mely megbeszélésre hívja egybe mindazokat a nemzeti parasztpárti képviselőket, akik az emlékeztetés szovátai értekezletén is résztvettek. A nagy érdeklődéssel várt megbeszélés szenációja a politikai életnek, annál is inkább, mert a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa a lap hivatalosában, a Dreptatea ban kommunikikett tett közzé, mely elítéli, sőt — a sorok között — formálisan betiltja a Kolozsvárra összehívott értekezletet. Ez a közlemény pénteken reggel jelent meg a hivatalos lapban. Ennek ellenére a Maniu párti képviselők és szenátorok az értekezletet megtartották. A reggeli gyors négy óras késése miatt a képviselők és szenátorok nagyrésze csak déli egykor érkezett meg, az értekezlet ezért csak délután két órakor tarthatták meg. Akkor több mint száz képviselő, szenátor és nemzeti vezető volt már együtt a nemzeti parasztpárt klubhelyiségében. Már maga az a körülmény is, hogy a központi határozat tilalma ellenére éppen a hivatalos helyiségben tartották meg az értekezletet, egyik érdekessége a Maniu-csoport új akciójának.

A gyűlésről a nyilvánosságot teljes egészében kizárták. Nem engedték meg a hírlapírók jelenlétét sem. A rendkívül heves vitában elsőnek dr. Socol Aurel szólalt fel. A többi szóvivő: N. Buta, Moloagă, Ghita Pop, Emil Socol, a Dimineata volt főszerkesztője voltak. Este fél hétkor egyhangulag az alábbi határozati javaslatot szavazták meg:

Hivatalosan jelentik:

Az Egyesült Allamok kormánya de jure elismerte a Szovjetet

Litvinow tovább tárgyal Roosewellel. Közlebből megtörténik a washingtoni szovjetkötet kinevezése

Megindul a bankoprés Amerikában

Washington, november 18. Rooseveltnök kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya de jure elismerte a szovjetet.

A lapok beavatott helyről szerzett értesülési szerint Litvinow még néhány napig az amerikai szövetségi fővárosban marad s tovább tárgyal.

A Newyork Herald Tribune értesülése szerint az amerikai-orosz meg egyezés a kereskedelmi kapcsolatokat, a propaganda és az amerikai alattvalók szovjetországi szabad vallásgyakorlata ügyében jött létre ezideig. Folyamatban vannak még a tárgyalások az adósság kérdésében és több más amerikai kívánság felől. Megtárgyalták a leszerelés kérdését és a távolkeleti helyzetet is. A washingtoni egykori cári nagykövetség irattárát három teherantón a Fehér Ház irodájába szállították s az adósságokra vonatkozó anyag tanulmányozása az irattári anyagban is kezdetét vette.

Ujabb washingtoni jelentés szerint közlebből meg fog történni a washingtoni orosz és a moszkvai amerikai nagykövetek kinevezése. A washingtoni volt cári nagykövetség-palotát átadják a szovjetkormány rendelkezésére.

London, november 18. Newyorki jelentések szerint a kongresszus többsége a legenergikusabban sürgeti az in-

flációt, mert túlzottan óvatossá tartja az eddigi valutapolitikát. Ilyen körülmények között megokolt a tőkések ijedtsége.

Az Evening News értesülése szerint Roosewellel pénzügyi és gazdasági politikája ellenzőinek tábora Amerikában napról-napra növekszik. Az elnök közlebből újra kénytelen lesz szótartó intézni az amerikai néphez, hogy a hangulatot kissé megnyugtassa.

Londoni pénzügyi körökben az amerikai aranyvásárlások kiméletlen kiterjesztéséről tartanak. Rooseveltnök látja, hogy az áruk emelése Amerikában nem hozott kielégítő eredményeket, most arra fog törekedni, hogy az egész világon megkísérelje az áremelés elérését. Ugyancsak a londoni értesülés szerint a nemzetközi piacokon el vannak árasztva Amerikából menekülő dollártömegekkel.

Pénzügyi körökben most már valószínűnek tartják, hogy közlebből megindul az amerikai bankoprés.

Párizs, november 18. A moszkvai lapok örömmel üdvözlik a washingtoni meg egyezést. Rámutatnak arra, hogy a szovjet-amerikai megállapodás a Távolkelet békéjének fontos biztosítója. A lapok kommentárjai szerint az amerikai-orosz meg egyezés elsősorban Japán ellen irányul.

Perlot a legmodernebb fogápoló

1. Vaida Sándor politikája mint azt ő maga is elismerte, esődöt mondott. A párt programjából tehát ki kell küszöbölni hasonló politikai kísérlet lehetőségét és magáévá tenni Maniu Gyula politikáját, aki a Vaida kísérleteinek sikertelenségét előre látta.

2. A 2. pont a nemzeti élet kidomborítását, a 3. radikális gazdaságpolitikát követeli.

4. A párt mondja ki legélesebb harcát az udvarhoz tartozó bizonyos elemek ellen, akik megmértéyzik a nemzeti méltóság gondolatát és káros befolyásával megakadályozzák a legalitás érvényesülését.

5. Vonják vissza a mandátumokat, szerzesi elnökségeket, pártéleten belüli megbízásokat mindazoktól, akik a párt egységét a fenti körökkel való együttműködéssel megbontották és akik aljas eszközeivé váltak az okkult erőnek és egyéni érdekeiket a párt érdekei felé helyezték.

6. Vonják vissza a kizárás határozatot dr. Boia Zakariás, dr. Leucutia Emil és dr. Lazar Ilés ellen, nem kizárólag formai okok alapján, hanem mert ezek, ha erősebb formában is, a pártprogramnak megfelelően jártak el.

7. A párt ajánlja fel az elnökséget Maniu Gyulának.

Ez a határozati javaslatot küldöttség fogja eljuttatni még a vasárnap nap folyamán a párt bukaresti központjához.

Menesztették Dobrescut
Bucuresti-Bukarest, november 18. A főváros politikai életének nagy eseménye, hogy a liberális kormány felfüggesztette méltóságából Dem. Dobrescut, a főváros 5 éven át volt polgármesterét, akinek működéséhez Bukarest grandiózus fejlődése fűződik. Helvébe Em. Dan ismert bukaresti liberális politikust delegáltak. Ugyanakkor bizonyos fejlekedésekre hivatkozva a belügyminisztérium Lucescu és Tomescu közigazgatási vezérfelügyelőknek megbízást adott, hogy vizsgálják át a főpolgármesteri hivatal ügykezelését.

A miniszteri vagonok tragédiája
Bucuresti-Bukarest, november 18. A miniszterelnökség ma délután hivatalos kommunikikett adott ki, amely a következőképpen hangzik:

A miniszterek az összes tárcák élén megkezdtek már a tevékenységüket, megtevé a szükséges intézkedéseket a rend helyreállítására és a közpénz tékozlásának megszüntetésére. Felesleges hivatalokat, mint aminő a turisztikai hivatal volt, megszüntettek.

Az összes miniszteri szalonkocsik közlekedése megszűnt. Ezeket a kocsikat kitalták a bukaresti teherpályaudvarra, egyedül Titulescu külügyminiszter kocsiját hagyták meg.

A parlament még egyszer összeült...
Duca miniszterelnök ma délben 12 órakor audiencián jelent meg az uralkodó előtt, bemutatva a parlament feloszlásáról és az új választások kiírásáról szóló dekretumot. Délután 5 órakor a parlament mindkét háza összeült, de miniszter hijján az ülést elnapolták. Valószínűnek tartják, hogy az új választások kiírásáról szóló dekretum csak hétfőn reggel fog a Monitorul Oficialban megjelenni.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Az országban a legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló. A legmodernebb fogápoló Perlot a legmodernebb fogápoló.

Szörme divatban,
divatszörmeben olcsóságban a
WEISZ FIVÉREK
szörmezalon (Gólya palota)
vezet.

„Valódi Franck“
lehet használni!
Akkor aztán jó ízű, egészséges és olcsó!

De legyen „Franck“ a kávédarálóval!

— Ma délután, a Cristal Palace ter-
meiben tartja meg nagysikerűnek ígér-
kező teadélutánját a kolozsvári Zsidó
Nőegylet. A rendezvény 5 órakor ve-
szí kezdetét. A zsidó társadalom és a
zsidó ifjuság körében élenk érdeklődés
nyilvánul meg a teadélután iránt.

— Az Angol Bank tétlenül nézi a dol-
lárzuhanást. Londonból jelentik: Az An-
gol Bank egyelőre tétlenül nézi a dollár-
zuhanást s eddig még nem avatkozott
közbe. Lehetséges, hogy megvárják, amíg
a font-dollár paritás eléri a hatos nivót,
ami már nincsen nagyon messze a jelen-
legi 5.59-es kurzustól.

— Pierre Cot francia légügyi minisz-
ter Prágába érkezett. Prágából jelentik:
Pierre Cot francia légügyi miniszter
Párizsból repülőgépen Nürnbergben át a
csehszlovák fővárosba érkezett, ahol
részt vesz a francia kormány képviselété-
ben a francia iskola felavatási ünnepsé-
gén.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó
nyomdása Cluj-Kolozsvár, Strada Barzei
L. Pop (v. Brassai) 18. Telefon: 9-77.

Tára po-
plátite in
No. 224.71

da Baron
Telefon:
Havonta
évre 600.
földre: H
félére: H
detések di
KELET”
vidóság e
keink uta
rás megje

Már

Nem csok
párt elvár
los lapja,
az új form
Házen a
vándoroln
és a jó me
helyettük a
Nagy a
Akkora
teljesen el
hogy komo
és program
új kormány
fogja meg
ciókat meg
de hatóság
A lap ma
épületes sor
„Az am
Ducának.
A roml
párizsi zsi
A párizs
guknak.
Ez ma a
ban”.

Világosabb
hogy a Vaid
dők bukatta
Holott Va
a bizalmát.
A Patria a
egy egyszerű
résztvételek
próbán elh
ámulat, hogy
zsidók irány
zad az „igaz
dálnak a „3
berálisokból.
Hogy ez a
szedelmes t
nem érdekl
Nem hall
maga végtel
és egyetlen
szer odaérin
zéhez, még
világ.
Pláne, ha
a zsidók ny
ni a manőve

Némtek
idegenlégió

A német h
zanabb agyak
Vannak, ak
Hitlerék két
munkanélkül
szág gazdasá
nére — lénye
Vannak, ak
elhigyjék: a
zisk és brut
ahhoz, hogy
alapjaiban me
holnapra pa
tatni.

Hogy a k
és kardesörtel
problémákat
A német „
hamburg fraze
a rideg, szen
meg nem fert
A ténnyekbe
adatokban.

Analizaljun
A francia i
jelentkezett a
légió paranes
zók tíz százal
pedig vissza
ba.

Hogy milye
dícsom, hogy
lehet az „ujj
fajtisza hon
az tudja elkép
légió borzalma
akik a légiób